

วารสาร

การศึกษาไทย

Thailand Education Journal

เป้าหมายและยุทธศาสตร์
การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

● ยุทธศาสตร์การแก้ปัญหาและพัฒนา
เด็กและเยาวชนในสถานศึกษา

● เสียมเรียบ หรือเสียมราช

Unบรรณาธิการ

ดิ วัสต์ค๊ะ ท่านสมาชิกที่เคารพ พบกับวารสารการศึกษาไทยปีที่ 4 ฉบับที่ 45 ประจำเดือนมิถุนายน 2551 ช่วงนี้หลายท่านคงเป็นห่วงสภาวะการณบ้านเมือง ทั้งเรื่องของการเมืองราคาน้ำมันที่พุ่งไม่หยุด ทำให้ประชาชนต่างได้รับผลกระทบกันถ้วนหน้า ขอเพียงทุกท่านอย่าเครียด อย่ากังวลจนเกินไป คิดเสมอว่าปัญหาмиไว้ให้แก้ คิดถึงแต่สิ่งดี ทำดี แล้วทุกอย่างก็จะผ่านไปด้วยดีค่ะ

เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม - 1 มิถุนายน 2551 รู้สึกชื่นชมที่เห็นความกระตือรือร้นของคุณครู อาจารย์ทั่วประเทศ ในงานตลาดนัดการจัดการความรู้ระดับชาติ ครั้งที่ 1 “นวัตกรรม การเพิ่มประสิทธิภาพขององค์กรทางการศึกษาด้วยการจัดการความรู้” ณ โรงแรมแอมบาสซาเดอร์ กรุงเทพฯ จัดโดย สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ร่วมกับสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย สถาบันส่งเสริมการจัดการความรู้เพื่อสังคม และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

การจัดงานทั้ง 2 วัน ได้เห็นภาพของครู อาจารย์ที่มาร่วมกันเกินความคาดหมายกว่า 1,800 คน ทั้งที่เป็นกลุ่มเป้าหมายของการวิจัยใน 17 จังหวัด จาก 17 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และ 78 สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และอีกจำนวนไม่น้อยที่มาร่วมด้วยความสนใจ ต่างมีจุดประสงค์เดียวกัน เพื่อต้องการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์และความสำเร็จจากนวัตกรรมทางการศึกษาที่เกิดจากการนำการจัดการความรู้เข้าไปใช้ในกระบวนการเรียนการสอนของกลุ่มครูอาจารย์ในการพัฒนาการเรียนการสอนของโรงเรียนต่างๆ

ครู อาจารย์หลายท่านบอกว่า การนำ KM เข้ามาใช้ในโรงเรียน ทำให้เห็นความสำเร็จในการเรียนการสอนของเพื่อนครู สามารถนำจุดเด่นของเพื่อนมาปรับจุดด้อยของตน เป็นการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ความสำเร็จซึ่งกันและกัน ทำได้ทุกวิชา หากทำกันทั้งโรงเรียนจะทำให้ให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด โดยผู้บริหารที่ให้การสนับสนุน ถือเป็นปัจจัยสำคัญในความสำเร็จ

นอกจากนี้ เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน สำนักงานฯ ได้จัดให้มีการประชุมสัมมนา เรื่อง เป้าหมายและยุทธศาสตร์การศึกษาท้องถิ่น ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ กรุงเทพฯ โดยมี ศ.นพ.เกษม วัฒนชัย องคมนตรี ให้เกียรติเป็นประธานพิธีเปิดและกล่าวปาฐกถาพิเศษ หลากหลายประเด็นมีความน่าสนใจ โดยเฉพาะเรื่องวงจรถวายการจัดการศึกษาเพื่อชุมชน ท่านกล่าวว่าควรจะต้องพัฒนาให้ครบทั้งวงจรวจรในที่นี่หมายถึงอะไร และประกอบไปด้วยอะไรบ้าง ผู้อ่านสามารถติดตามอ่านรายละเอียดได้ทางคอลัมน์ปาฐกถาพิเศษ รวมถึงยังมีคอลัมน์ที่น่าสนใจต่างๆ อีกมากมาย เหมือนเช่นเคย ติดตามได้ภายในเล่ม

สุดท้าย หากครู อาจารย์ท่านใดมีงานวิจัยเกี่ยวกับเรื่องการเรียนการสอนและต้องการที่เผยแพร่ให้กับเพื่อนครูได้นำไปใช้ประโยชน์ สามารถส่งมาได้เลยคะ และสำหรับเพื่อนสมาชิกที่กรุณาให้ข้อเสนอแนะและข้อแนะนำต่างๆ เกี่ยวกับเนื้อหาของวารสาร ทางกองบรรณาธิการจะมีสิ่งพิมพ์และสื่อต่างๆ ที่คิดว่าน่าจะเป็นประโยชน์แก่เพื่อนครูมอบให้ อย่าลืมรีบส่งมานะคะ แล้วพบกันใหม่ฉบับเดือนกรกฎาคม 2551 ค่ะ

สารบัญ

Contents

ปรากฏาพิเศษ	4
เป้าหมายและยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น - ศาสตราจารย์ นายแพทย์เกษม วัฒนชัย องคมนตรี	
ผลงานวิจัย	11
การบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น - รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ	
ครู/ผู้บริหาร	18
ระบบการศึกษาของราชอาณาจักรสวีเดน - รศ.ดร.สุรศักดิ์ หลาบมาลา และรศ.ดร. รสสุคนธ์ มกรมณี	
สาระงานวิจัย	29
การจัดการศึกษาปฐมวัยตามความต้องการของผู้ปกครองนักเรียน ในเขตเทศบาลสำนักทอน อ.บ้านฉาง จ.ระยอง - ศรสวรรค์ สารสุข คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต	
เล่าสู่กันฟัง	34
เลือก NGV หรือ LPG แบบไหนจะดีกว่ากัน - อัมพร พงษ์กั้งสนานันท์	
บทความวิจัย	36
เสียมเรียบ หรือ เสียมราชู - นิตาร์รัตน์ หวานชะเอม	
ข่าวย่อสรุป	43
● ยุทธศาสตร์การแก้ปัญหาและพัฒนาเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา พ.ศ.2550 - 2554 ● สกศ.ร่วมองค์กรหลัก ศษ.สานโครงการส่งเสริมคุณธรรมศีลธรรมในสถานศึกษา - ทิมข่าว ปชส.	
เศรษฐกิจพอเพียง	45
เพาะเห็ดครบวงจร...เกษตรทฤษฎีใหม่ - นางสาวไกล่ตา สดสมศรี	

กับเรื่องเด่นในฉบับ

คอลัมน์ ปาฐกถาพิเศษ

4

เป้าหมายและยุทธศาสตร์
การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

คอลัมน์ ครู/ผู้บริหาร

18

ระบบการศึกษาของราชอาณาจักรสวีเดน

คอลัมน์ บทความวิจัย

36

เสียมเรียบ หรือ เสียมราฐ

คอลัมน์ เศรษฐกิจพอเพียง

45

เพาะเกิดครูวงจร...เกษตรทฤษฎีใหม่

คณะที่ปรึกษา

ดร.อำรุ้ง จันทวานิช	เลขาธิการสภาการศึกษา
ดร.สิริพร บุญญานันต์	นายณพพร สุวรรณรุจิ
นางสาวสุทธาสนี วัชรบูล	นางสุรางค์ โพธิ์พฤษางค์
ดร.สุทธศรี วงษ์สมาน	นางนิรมล กิตติวิบูลย์
ดร.จิรพรรณ ปุณเกษม	นายก้องเกียรติ สหวรรณางกูร

วัตถุประสงค์การจัดทำ

1. เพื่อรายงานความก้าวหน้าข่าวความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับ
กับการปฏิรูปการศึกษา
2. เพื่อนำเสนอตัวอย่างความสำเร็จเกี่ยวกับการปฏิรูป
การศึกษาในด้านต่างๆ ต่อสาธารณชน
3. เพื่อเป็นสื่อในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันระหว่าง
สำนักงานฯ กับบุคคล/หน่วยงานต่างๆ
4. เพื่อเปิดโอกาสให้ทุกภาคส่วนของสังคมได้เข้ามามีส่วน
ร่วมแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการปฏิรูปการศึกษา
5. เพื่อเป็นเวทีการนำเสนอผลงานวิจัย และบทความ/
รายงานเกี่ยวกับการศึกษา

กองบรรณาธิการ

ดร.อัมพร พงษ์กึ่งสนานันท์	บรรณาธิการ
นายกวิน เสือสกุล	ผู้ช่วยบรรณาธิการ
นายถวัลย์ มาศจรัส	คณะกรรมการจัดทำวารสาร
ดร.วรัญพร แสงนภาพาว	คณะกรรมการจัดทำวารสาร

หากท่านต้องการแสดงความคิดเห็น
กรุณาส่งมาที่ กองบรรณาธิการวารสารการศึกษาไทย
สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา ถ.สุโขทัย ดุสิต กรุงเทพฯ 10300
โทร. 0-2668-7123 ต่อ 1116 โทรสาร 0-2243-0083

เจ้าของ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
พิมพ์ที่ : บริษัท เอส.พี.วี. การพิมพ์ (2550) จำกัด
โทร./โทรสาร 0-2447-6280-1

เป้าหมายและยุทธศาสตร์ การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2551 สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาได้จัดประชุมสัมมนา เรื่อง เป้าหมายและยุทธศาสตร์การศึกษาท้องถิ่น ณ โรงแรมมิราเคิล แกรนด์ กรุงเทพมหานคร วัตถุประสงค์เพื่อจุดประกายความคิดการศึกษาท้องถิ่นและระดมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซึ่งข้อมูลที่ได้จะนำไปพิจารณาประกอบกับผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำข้อเสนอยุทธศาสตร์ส่งเสริมการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อไป

ในงานดังกล่าวศาสตราจารย์นายแพทย์เกษม วัฒนชัย องคมนตรี ได้ให้เกียรติปาฐกถาพิเศษเรื่อง เป้าหมายและยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ซึ่งมีสาระที่เป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ต่อการพัฒนาการศึกษาของท้องถิ่นและของประเทศชาติ โดยสรุปดังนี้

1.เป้าหมายหรือประโยชน์หรือวัตถุประสงค์ของการจัดการศึกษาในท้องถิ่น

การศึกษาจะเป็นกลไกที่ทำให้เกิดการพัฒนาทั้งในระดับประชาชน ครอบครัวและระดับชุมชน หากลงทุนการศึกษา 1 บาท ประโยชน์จะเกิดกับประชาชนและชุมชนหลายบาท งบประมาณขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหากไปลงอย่างอื่นก็มีประโยชน์เหมือนกัน แต่คุณค่าหรือประโยชน์จะไม่เท่ากับการศึกษา ซึ่งมีประโยชน์ต่อประชาชน อย่างน้อย 5 ประการ คือ

1.สนับสนุนให้ประชาชนมีสัมมาอาชีวะและทำให้เศรษฐกิจชุมชนมั่นคง ช่วยแก้หรือขจัดความยากจน โดยเฉพาะการศึกษาที่รวมสามัญกับ อาชีวศึกษาเข้าด้วยกัน ซึ่งเมื่อทุกครัวเรือนในชุมชนมีสัมมาอาชีวะ มีความมั่นคงในอาชีพ เศรษฐกิจชุมชนก็มั่นคง เก็บภาษีได้มากขึ้น รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นก็เพิ่มขึ้นไปด้วย เป็นวงจรที่สนับสนุนซึ่งกันและกัน

2.ส่งเสริมความเป็นพลเมืองดีและประชาธิปไตยในชุมชน เพราะการศึกษาให้ อุดมการณ์ประชาธิปไตย ทำให้ประชาชน สำนึกในสิทธิและหน้าที่ จึงเสริมพลังภราดรภาพบนฐานของเสรีภาพและความเสมอภาค ตามหลักการประชาธิปไตย 3 หลักการ คือ เสรีภาพ เสมอภาค ภราดรภาพ เป้าหมายของการออกแบบประชาธิปไตย เพื่อความเป็นพี่น้องกันหรือภราดรภาพนั่นเอง ส่วน เสรีภาพต้องเป็นเสรีภาพที่เอื้อให้สมาชิกทุกคนในชุมชนได้รับการพัฒนาผ่านการอบรม และการศึกษาอย่างเต็มที่ และเมื่อเขาช่วยตัวเองได้ ก็จะไม่เป็นภาระของชุมชนอีกต่อไป

สุดท้ายความเสมอภาค คือท้องถิ่นจะต้องจัดให้ทุกคนต้องรับผิดชอบต่อกฎหมาย ศีลธรรม และจารีต ประเพณีเท่าเทียมกัน ไม่ใช่สองมาตรฐาน สามมาตรฐาน

3.ส่งเสริมสุขภาพและสร้างสุขภาวะในชุมชน การศึกษาจะให้พื้นฐานของการดูแลสุขภาพด้วย จึงทำให้ประชาชนดูแลสุขภาพของตนและครอบครัว ได้ดีขึ้น เป็นการสร้างสุขภาวะในชุมชน เพื่อให้ทุกคนอยู่เย็นเป็นสุข คำว่าสุขภาวะในชุมชนหมายถึงให้หลักในการดูแลสุขภาพตนเองและครอบครัว 4 ด้าน คือ ส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค รักษาโรคอย่างถูกวิธี และฟื้นฟูร่างกายและจิตใจให้กลับเป็นปกติ

4.ส่งเสริมสิ่งแวดล้อมในครอบครัวและนิเวศวิทยาในชุมชน การศึกษาสอนให้ประชาชน รู้จักส่งเสริมสภาพแวดล้อมในครอบครัว รู้จักส่งเสริมระบบนิเวศวิทยาในชุมชน เร่งเร้าให้ประชาชนร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการพิทักษ์สิ่งแวดล้อมในชุมชนและอนุรักษ์พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติ ผ่านกระบวนการการเรียนรู้ และการศึกษา

5.ส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม ทั้งสำหรับสมาชิก ครอบครัวและชุมชน การศึกษาให้สติในการจัดการกับอบายมุขทั้งปวง การศึกษาพัฒนาสติปัญญาให้มั่นคงในศาสนธรรมไม่ว่าจะ

นับถือศาสนาอะไรก็ตาม

การจัดการศึกษาต้องเป็นยุทธศาสตร์ถาวรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่หากคิดว่ายังไม่พอหรือว่ายังไม่ได้ทำ ควรลงมือทำทันที เพราะการศึกษาให้ประโยชน์เหลือคณานับ เป็นการลงทุนระยะยาว แต่ผลตอบแทนมากที่สุดหลายเท่าตัวของการลงทุน

2.ยุทธศาสตร์การจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไข (ครั้งที่ 2) พ.ศ.2545 ในมาตรา 41 กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีสิทธิจัดการศึกษาระดับใดระดับหนึ่งหรือทุกระดับตามความพร้อม ความเหมาะสมและความต้องการภายในท้องถิ่น หลักของกฎหมายเปิดโอกาสไว้ชัดเจนว่าจะจัดการศึกษาระดับใดหรือประเภทใดก็ได้ จัดอาชีวศึกษาก็ได้ จัดอุดมศึกษาก็ได้ แต่ปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จัดการศึกษาไม่มากนัก

ในขณะที่ประเทศอื่นๆ ที่มีระบบการจัดการศึกษาแบบกระจายอำนาจนั้น ในระดับประเทศ รัฐบาลกลางจะสนับสนุนมหาวิทยาลัยไม่กี่แห่ง ระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาเป็นเรื่องของการ

ปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น ญี่ปุ่นเป็นตัวอย่างที่ชัดเจน ซึ่งกระทรวงศึกษามีขนาดค่อนข้างเล็ก มีหน้าที่ดูแลในเรื่องคุณภาพมาตรฐาน และสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังอ่อนแออยู่ในระยะแรก นอกจากนี้ในมาตรา 58(2) ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไข (ครั้งที่ 2) พ.ศ.2545 ยังกำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาได้ โดยเป็นผู้จัดและมีส่วนร่วมในการจัดก็ได้

วงจการจัดการศึกษาเพื่อชุมชนควรพัฒนาทั้งวงจ ดังนี้

1) ถ้าจะให้เด็กเรียนหนังสือได้ดี สมองและอวัยวะส่วนอื่นต้องพัฒนาได้ดีก่อน ซึ่งต้องดูแลตั้งแต่อยู่ในครรภ์ แม่ต้องมีสุขภาพดี ต้องส่งเสริมสุขภาพอนามัยของหญิงวัยเจริญพันธุ์ในชุมชนให้พร้อมที่จะเป็นแม่ที่มีสุขภาพดี พร้อมทั้งจะให้ลูกในครรภ์มีการพัฒนาของสมองเต็มที่

2) การคลอดและการเลี้ยงดูใน 3 ขวบแรก การเลี้ยงด้วยนมแม่ใน 6 เดือนแรก 8 เดือนแรก สำคัญมากต่อพัฒนาการของเด็ก เป็นเรื่องของการศึกษาที่จะเข้ามาพัฒนา

3) ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กซึ่งรับเด็กอายุ 2-3 ขวบ ต้องมีคุณภาพซึ่งปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โดยเฉพาะเทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบล
รับผิดชอบอย่างเต็มที่แล้ว และบางแห่งทำดีมากโดย
วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็กก็
เพื่อพัฒนาความพร้อมแก่เด็กเล็กทั้งด้านร่างกาย
จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญาอย่างเหมาะสม
ตามวัย ให้เด็กได้อาหารที่ถูกตามหลักโภชนาการ ให้
สมองพัฒนาได้เต็มที่

4) การศึกษาปฐมวัย คืออนุบาล 1-2 หรือ
อนุบาล 1-3 วัตถุประสงค์คือ เพื่อพัฒนาเด็กในวัย
4-6 ขวบ ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติ
ปัญญาและคุณธรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์ให้เด็ก
รู้ว่าอะไรถูก อะไรผิด อะไรชั่ว อะไรดี เรื่องศีล
ธรรมต้องใส่ตั้งแต่ต้น เพราะมีหลักฐานการวิจัย
สมองมนุษย์ว่า เด็กจะเรียนรู้และประทับตราไว้ใน
สมอง โดยเฉพาะสมองส่วนหน้าตั้งแต่วัยต้นๆ

5) การศึกษาขั้นพื้นฐาน ประกอบด้วย ประถม
ศึกษา 6 ปี และมัธยมศึกษา 6 ปี วัตถุประสงค์
เพื่อจะสร้างพลเมืองดี เก่ง ดี มีสุข ให้กับประเทศ
ชาติ ในประเทศอังกฤษใส่เนื้อหาเพื่อสร้างพลเมือง
อังกฤษในอนาคต ญี่ปุ่นต้องการจะสร้างพลเมือง
ญี่ปุ่นในอนาคต อยากรู้พลเมืองรู้อะไร ทำอะไรเป็น
มีระบบคุณงามความดีอย่างไร ก็ใส่ไว้ในหลักสูตร
เราอยากให้พลเมืองไทยในอนาคตรู้อะไร ทำ
อะไรเป็นก็ใส่เข้าไปในหลักสูตร มีระบบคุณงาม
ความดีอย่างไรก็ใส่เข้าไปในระบบการศึกษาแล้วก็

จัดการศึกษาให้ได้ตามนั้น ตามมาตรฐาน

นอกจากนี้ องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นควร
ทำระบบเปิดในระบบ คือ ร่วมมือหน่วยงานต่างๆ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษา
ตามอัธยาศัย กับเขตพื้นที่การศึกษา หรือองค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นด้วยกัน เพื่อช่วยหนุนให้คนไทย
ทุกคนได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานและอาชีพ แล้ว
คุณภาพชีวิตก็จะดีขึ้นเอง นำผู้ใหญ่มานั่งเรียนก็ได้เรียน
วิชาชีพที่เขาทำอยู่ด้วย เขาก็จะเห็นประโยชน์ทันที

6) ระดับอุดมศึกษา วัตถุประสงค์เพื่อผลิต
นักวิชาการ นักวิชาชีพชั้นสูง ในประเภทที่จะเอื้อ
ประโยชน์ต่อการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจของท้อง
ถิ่นและของประเทศ ซึ่งกรุงเทพมหานครก็จัดอยู่
และเชื่อว่าเทศบาลขนาดใหญ่ก็อาจจะจัดได้ โดย
เฉพาะอย่างยิ่งวิทยาลัยชุมชน ซึ่งตอบสนองต่อ
การพัฒนาสังคมและเศรษฐกิจของท้องถิ่น

หัวใจในการจัดการศึกษาขององค์กร
ปกครองส่วนท้องถิ่นคือ การสร้างความเชื่อมั่นกับ
ประชาชน แล้วสิ่งที่จะสร้างความเชื่อมั่นได้ดีที่สุด
ก็คือ คุณภาพการศึกษา เรามีนักการศึกษาใน
ประเทศไทยที่สนใจเรื่องคุณภาพการศึกษาจำนวนมาก
เชิญมาเป็นที่ปรึกษาเพื่อพัฒนาระบบคุณภาพ
การศึกษา มีตัวอย่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่
จัดการศึกษาดีเด่นจำนวนมากที่จะศึกษาได้ ปัจจัย
ที่มีผลต่อคุณภาพการศึกษามากที่สุด คือสิ่งที่เกิด
ในห้องเรียน ครูสอนอะไร ครูมีอะไรไปสอน ตรง
นั้นสำคัญที่สุดไม่ใช่งบประมาณ

ประเทศไทยใช้งบประมาณการศึกษาเกือบ 1
ใน 4 ของประเทศ ไม่ได้หมายความว่าคุณภาพ
ของการศึกษาไทยจะดีตามไปด้วย จึงต้องเน้นครูดี
ซึ่งมีคุณสมบัติอยู่ 5 ข้อ คือ 1) ต้องรักเด็ก 2) ต้อง
รู้วิชาที่สอนเป็นอย่างดี 3) หาวิธีสอนเพื่อให้เด็ก
นักเรียนทุกคนได้เรียนรู้มากที่สุด 4) มีอุดมการณ์ที่
จะมาเป็นครู และ 5) มีคุณธรรม สำหรับผู้บริหาร
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดี คือ 1) ต้องมี
เจตนาดีว่าการศึกษาคือ การลงทุนที่คุ้มค่าและให้

ผลยืนยันที่สุดในการพัฒนาท้องถิ่น 2) ต้องถือหลักธรรมาภิบาลในการบริหารการศึกษา การบริหารต้องมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล โปร่งใส และตรวจสอบได้ และ 3) ต้องมีความรับผิดชอบ

3. หลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว

เมื่อปี 2549 ทางสำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน ก.ป.ร.) ได้รวบรวมหลักการทรงงานในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในหนังสือชุด 60 ปี ครองราชย์ประโยชน์สุขประชาชาษฎ์ ซึ่งหลักการทรงงานทั้ง 23 ข้อ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องหรืออาจจะเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาท้องถิ่น ดังนี้

1.ศึกษาข้อมูลอย่างเป็นระบบ การที่จะพระราชทานโครงการใดโครงการหนึ่ง จะทรงศึกษาข้อมูลรายละเอียดอย่างเป็นระบบจากข้อมูลเบื้องต้นจากเอกสาร จากแผนที่ จากการสอบถามเจ้าหน้าที่ นักวิชาการและราษฎรในพื้นที่ เพื่อให้ได้รายละเอียดที่เป็นจริงจะได้พระราชทานความช่วยเหลือได้อย่างถูกต้องและรวดเร็วตามความต้องการของประชาชน

2.ระเบิดจากข้างใน หมายความว่า ต้องสร้างความเข้มแข็งให้คนในชุมชนที่เข้าไปพัฒนาให้มีสภาพพร้อมที่จะรับการพัฒนาเสียก่อน มิใช่การนำเอาความเจริญหรือผู้เชี่ยวชาญจากบุคคลภายนอกเข้าไปในชุมชนที่ยังไม่ทันได้มีโอกาสเตรียมตัวหรือตั้งตัว เพราะเป้าหมายของเราคือให้ท้องถิ่นเจริญงอกงาม

3.แก้ปัญหาต้องเริ่มที่จุดเล็ก ทรงมองปัญหาในภาพรวมก่อน แต่การแก้ปัญหาจะเริ่มจากในจุดเล็กๆ ที่คนมักจะมองข้าม ทำนองเดียวกันเรากลับไปประเมินสถานการณ์ภาพรวมเป้าหมายใหญ่ก่อนแต่ให้ค่อยๆ ทำ

4.ทำตามลำดับขั้น ทรงเริ่มต้นจากสิ่งที่เป็นที่ที่สุดของประชาชนก่อน ได้แก่ การสาธารณสุข ต่อไปจึงเป็นเรื่องสาธารณูปโภคขั้น

พื้นฐานของชุมชน เรื่องสิ่งจำเป็นสำหรับการประกอบอาชีพ การพัฒนาประเทศต้องสร้างพื้นฐานคือความพอมิ พอกิน พอใช้ของประชาชนส่วนใหญ่ก่อน แล้วค่อยเสริมสร้างความเจริญและเศรษฐกิจขั้นสูง ค่อยๆ เป็นลำดับไป

5.ภูมิสังคม การพัฒนาใดๆ ต้องคำนึงถึง 2 ปัจจัย ปัจจัยแรกคือ ภูมิประเทศของบริเวณนั้น (เป็นดิน น้ำ ป่า เขา ฯลฯ) ปัจจัยที่สองสังคมวิทยาของคนที่นี่ (นิสัยใจคอของผู้คน ตลอดจนวัฒนธรรมประเพณีของท้องถิ่น) องค์ประกอบสองส่วนท้องถิ่นมีลักษณะเฉพาะตรงนี้ คือรับผิดชอบในขอบเขตที่เป็นท้องถิ่นที่เป็นตัวตนของตนเองที่มีลักษณะเฉพาะไม่เหมือนท้องถิ่นอื่น ผู้บริหารท้องถิ่นต้องใช้หลักการใหญ่เหมือนที่อื่น แต่ในขั้นปฏิบัติต้องให้สอดคล้องกับภูมิสังคมของท้องถิ่น

6.องค์รวม ทรงมีวิธีคิดอย่างองค์รวม หรือทรงมองอย่างครบวงจร ทรงมองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นและแนวทางการแก้ไขอย่างเชื่อมโยง

7.ไม่ติดตำรา การพัฒนาตามแนวพระราชดำริมีลักษณะของการพัฒนาที่อนุโลมและรวมขอมกับสภาพธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและสภาวะสังคมจิตวิทยาของชุมชน คือไม่ผูกติดกับวิทยาการและเทคโนโลยีที่ไม่เหมาะสมกับสภาพชีวิตความเป็นอยู่ที่แท้จริงของคนในชุมชนนั้น

8.ประหยัด เรียบง่ายแล้ว ได้ประโยชน์สูงสุด ทรงใช้หลักในการแก้ไขปัญหาด้วยความเรียบง่ายและประหยัด ราษฎรสามารถทำได้เอง หาได้ในท้องถิ่น ประยุกต์ใช้สิ่งที่มีอยู่ในชุมชนมาแก้ไขปัญหาโดยไม่ต้องลงทุนสูง หรือใช้เทคโนโลยีที่ไม่ยุ่งยากนัก

9.ทำให้ง่าย ทรงคิดค้น ดัดแปลง ปรับปรุงแก้ไขงานการพัฒนาประเทศตามแนวพระราชดำริโดยง่าย ไม่ยุ่งยากซับซ้อน โปรดที่จะทำสิ่งยากให้กลายเป็นง่าย ทำสิ่งที่สลับซับซ้อนให้เข้าใจง่าย

10.การมีส่วนร่วม ทรงเป็นนักประชาธิปไตย เปิดโอกาสให้ประชาชนหรือเจ้าหน้าที่ทุกระดับได้มาร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่ต้อง

คำนึงถึงความคิดเห็นของประชาชนหรือความต้องการของสาธารณะชน ต้องหัดทำให้กว้างขวางหนักแน่น รู้จักรับฟังความคิดเห็นแม้กระทั่งความวิพากษ์วิจารณ์จากผู้อื่นอย่างฉลาด เพราะการรับฟังอย่างฉลาดแท้จริงก็คือการระดมสติปัญญาและประสบการณ์อันหลากหลายมาอำนวยความสะดวก ปฏิบัติบริหารงานให้ประสบความสำเร็จที่สมบูรณ์นั่นเอง

11.ยึดประโยชน์ส่วนรวม พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงระลึกถึงประโยชน์ส่วนรวมเป็น

สำคัญเสมอ

12.บริการที่จุดเดียว ตัวอย่างเช่น ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ซึ่งมี 6 แห่งทั่วประเทศ ตามภาคต่างๆ ซึ่งหน่วยราชการต่างๆ มาร่วมดำเนินการแล้วให้บริการประชาชนที่แห่งเดียว ทรงรับสั่งเป็น 2 ด้าน หมายถึงว่าที่สำคัญปลายทางคือ ประชาชนจะได้ประโยชน์ ส่วนต้นทางเจ้าหน้าที่จะได้อำนวยความสะดวกให้เขา ถ้าพูดถึงเรื่องการจัดการศึกษาในท้องถิ่นคือ ประชาชนในท้องถิ่นได้ประโยชน์ ผู้ที่จะให้ประโยชน์คือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้งระดับ

13.ให้ธรรมชาติช่วยธรรมชาติ หากเราต้องการแก้ไขธรรมชาติ จะต้องให้ธรรมชาติเข้าช่วยเหลือ เช่น การปลูกป่าโดยไม่ต้องปลูก(ต้นไม้) ปลอ่ยให้ธรรมชาติช่วยในการฟื้นฟูธรรมชาติ

14.ใช้ธรรมชาติปราบธรรมชาติ ทรงยกตัวอย่างการใช้ผักตบชวา ซึ่งเป็นของเสีย แต่ทรงศึกษาจนกระทั่งรู้ว่าผักตบชวาสามารถดูดซึมสิ่งสกปรกปนเปื้อนในน้ำ จึงใช้ผักตบชวาไปทำลายของเสียที่บึงมักกะสัน ทำให้น้ำดีขึ้น

15.ปลูกป่าในใจคน เคยรับสั่งไว้ว่าเจ้าหน้าที่ป่าไม้ควรจะต้องปลูกต้นไม้ลงในใจคนเสียก่อน แล้วคนเหล่านั้นก็จะพากัน

ปลูกต้นไม้ลงบนแผ่นดินและรักษาต้นไม้ด้วยตนเอง การที่จะฟื้นฟูธรรมชาติให้กลับมา ต้องปลูกจิตสำนึกให้คนรักธรรมชาติก่อน

16.ขาดทุนคือกำไร รับสั่งว่าหลักการคือ ต้องให้ ต้องเสียสละ เป็นการกระทำอันมีผลเป็นกำไร คือความอยู่ดีมีสุขของราษฎร ดังนั้น การเป็นผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องทำเรื่องการศึกษาให้ดี ต้องตั้งใจมั่น ต้องใช้ความพยายามไม่สิ้นสุด

17.พึ่งตนเอง การพัฒนาตามแนวพระราชดำริ

ในเบื้องต้นต้องแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า เพื่อให้เขา แข็งแรงพอที่จะดำเนินชีวิตต่อไป พัฒนาให้เขา สามารถอยู่ในสังคมได้คือ พึ่งตนเองได้

18. พออยู่พอกิน ได้พระราชทานความช่วยเหลือให้ประชาชนสามารถ “พออยู่พอกิน” เสียก่อน และจึงขยายให้มีชีวิตสมรรถนะที่ก้าวหน้าต่อไป ถ้า โครงการดีในไม่ช้าประชาชนจะได้กำไร จะได้ผล ราษฎรจะอยู่ดีกินดีขึ้น จะได้ประโยชน์ต่อไป

19. ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เป็นแนวทางการดำเนินชีวิต เพื่อสร้างความเข้มแข็งหรือ ภูมิคุ้มกันทุกด้าน ทำให้ชุมชนอยู่ได้อย่างสมดุลใน โลกแห่งการเปลี่ยนแปลง

20. ความซื่อสัตย์สุจริต จริงใจต่อกัน ผู้ที่มีความ สุจริตและบริสุทธิ์ใจแม้จะมีความรู้ไม่ก็ย่อม ทำประโยชน์ให้แก่ส่วนรวมได้มากกว่าผู้ที่มีความ รู้มาก แต่ไม่มีความสุจริต ไม่มีความบริสุทธิ์ใจ

21. ทำงานอย่างมีความสุข พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระเกษมสำราญและทรงมี ความสุขทุกครั้งที่ได้ทรงช่วยเหลือประชาชน งาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นงานทั้งปิตทอง หน้าพระและหลังพระ หากยึดกระแสพระราช ดำรัสนี้เป็นเครื่องเตือนใจก็จะให้กำลังใจมหาศาล

22. ความเพียร พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่ หัวทรงริเริ่มทำโครงการต่างๆ ซึ่งในระยะแรกๆ ไม่มีความพร้อมมากนัก และทรงใช้พระราชทรัพย์ ส่วนพระองค์ทั้งสิ้น แต่พระองค์ก็ได้ท้อพระราช ฤทัย มุ่งมั่นพัฒนาโครงการต่างๆ ให้ราษฎร บังเกิดความร่มเย็นเป็นสุขในที่สุด

23. รู้รักสามัคคี ใช้เป็นคาถาสำหรับทำงานได้ ชั้นแรกต้องรู้: การที่จะลงมือทำอะไร ต้องรู้เสียก่อน รู้ถึงปัจจัยทั้งหมด รู้ถึงปัญหาและรู้วิธีแก้ปัญหา เรา จะจัดการศึกษาให้กับท้องถิ่น ต้องรู้ให้ดีกว่าการศึกษา คืออะไร ท้องถิ่นเป็นอย่างไร แล้วจะจัดอย่างไร ชั้นที่สอง รัก: ต้องเห็นคุณค่า เกิดศรัทธา เกิด ความรักที่จะลงมือปฏิบัติ พอรู้ว่าระบบการศึกษา เป็นอย่างไร เราจะจัดระบบการศึกษาเพื่อให้ สอดคล้องกับท้องถิ่นอย่างไร ต้องเห็นคุณค่าว่าจะ

เป็นประโยชน์ ต่อประชาชนและชุมชนของเรา เกิด ความรัก เกิดความเพียรพยายามที่จะบุกเบิก มุ่งมั่น ทำให้สำเร็จ ชั้นที่สาม สามัคคี: เมื่อถึงขั้นลงมือ ปฏิบัติต้องคำนึงเสมอว่าเราทำคนเดียวไม่ได้ต้อง ร่วมมือร่วมใจกัน สามัคคีกันเป็นหมู่คณะ จึงจะ เกิดพลังในการแก้ปัญหาในลู่วงได้ดี งานจัดการ ศึกษาเป็นเรื่องใหญ่ ต้องการความสามัคคีมหาศาล ต้องสร้างศรัทธาจากการมองเห็นในแง่ดี เห็นความดี เข้าใจทั้งจุดอ่อน จุดแข็ง ใส่ใจซึ่งกันและกัน สามัคคี สร้างความสามัคคีกันเป็นหมู่คณะ สร้างสมานฉันท์ ในหมู่มิตรได้

โดยสรุปเปิดโอกาสให้องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นสามารถจัดการศึกษาตามความเหมาะสม ตามความต้องการของท้องถิ่นได้ทุกระดับ แต่ต้อง นึกถึงความพร้อม ต้องทำทีละขั้นตอน แล้วก็ ต้องหาพันธมิตรช่วยกันทำ และสุดท้ายมีหลักการ ทรงงาน 23 ข้อ เพื่อจะเป็นกำลังใจให้กับท่านทั้ง หลายว่าการจัดการศึกษานี้จะต้องมุ่งเอาประโยชน์ ส่วนรวมเป็นหลักและเพื่อให้ประชาชนได้ประโยชน์ อย่างน้อยในใจก็เกิดความสุข

การบริหารจัดการศึกษา ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาในฐานะที่มีหน้าที่ในการจัดทำข้อเสนอนโยบายการศึกษาได้ดำเนินการวิจัยการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ที่มีโรงเรียนในสังกัด เพื่อประกอบการจัดทำข้อเสนอแนะนโยบายส่งเสริมการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยได้รับความร่วมมือจากรองศาสตราจารย์ ดร.ศิริเดช สุชีวะ เป็นผู้ดำเนินการวิจัย

ทั้งนี้ได้มีการดำเนินการวิจัยออกเป็น 2 ส่วน ได้แก่ การศึกษาเชิงสำรวจด้วยแบบสอบถาม เพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการศึกษาระณีความสำเร็จในการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีโรงเรียนในสังกัด จำนวน 6 แห่ง เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยความสำเร็จ ปัจจัยอุปสรรคในการบริหารจัดการศึกษา และเสนอแนวทางในการส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผลการศึกษาที่สำคัญมีดังนี้

1. สภาพการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

1.1 การบริหารด้านวิชาการ พบว่า เทศบาลที่มีโรงเรียนในสังกัดมีการบริหารจัดการในแต่ละประเด็นโดยสรุปดังนี้

1) การจัดทำแผนงานและแนวปฏิบัติสนับสนุนด้านวิชาการ พบว่า เทศบาลที่มีโรงเรียนในสังกัดดำเนินการโดยมีการจัดทำแผนงานและโครงการงานวิชาการมากที่สุด รองลงมาคือ มีการจัดทำปฏิทินการปฏิบัติงานด้านวิชาการ การกำหนดวัตถุประสงค์และแนวนโยบายในการวางแผนไว้และมีการประเมินแผนงานเป็นระยะ เป็นต้น โดยระบบฐานข้อมูลด้านการศึกษาของเทศบาลส่วนใหญ่เป็นฐานข้อมูลโรงเรียนในสังกัด ฐานข้อมูลครูและบุคลากรทางการศึกษา ฐานข้อมูลนักเรียนและผลการเรียนของนักเรียนเป็นรายบุคคล เป็นต้น

2) การส่งเสริมสนับสนุนงานด้านวิชาการแก่สถานศึกษา พบว่า เทศบาลที่มีโรงเรียนในสังกัดให้การสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษามากที่สุด โดยการจัดอบรมครูและผู้บริหาร การสนับสนุนงบประมาณและการส่งบุคลากรของสำนัก/กองการศึกษาไปพัฒนาหลักสูตรร่วมกับสถานศึกษา รองลงมาคือ การให้การสนับสนุนการพัฒนาการเรียนการสอน สื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา สนับสนุนการนิเทศติดตามการจัดการเรียนการสอน และการวัดประเมินผลการเรียนรู้ของสถานศึกษา โดยมีสัดส่วนใกล้เคียงกัน

สำหรับหลักสูตรสถานศึกษามีการบูรณาการกับการแก้ปัญหาสังคมทั้งในด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติและ การอนุรักษ์วัฒนธรรมท้องถิ่น ปัญหายาเสพติด เอดส์ ปัญหาเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน ปัญหาเด็กยากจนเรื้อรังและปัญหาอาชญากรรมวัยรุ่น ทั้งนี้การดำเนินการส่งเสริมการพัฒนาการเรียนการสอน พบว่า เทศบาลสนับสนุนโดยการจัดหาอุปกรณ์/สิ่งอำนวยความสะดวกและการฝึกอบรมครูมากที่สุด รวมทั้งสนับสนุนให้โรงเรียนใช้เทคโนโลยีเกี่ยวกับสื่ออิเล็กทรอนิกส์ในการเรียนการสอนมากที่สุด นอกจากนี้มีการเชื่อมโยง การศึกษากับการประกอบอาชีพโดยการจัดหาวิทยากรอบรมมากที่สุด

1.2 การบริหารงบประมาณ พบว่า เทศบาลที่มีโรงเรียนในสังกัดมีการบริหารจัดการในแต่ละประเด็นโดยสรุปดังนี้

1) การจัดสรรงบประมาณ พบว่า สัดส่วนของงบประมาณเพื่อการศึกษาเมื่อเทียบกับรายได้ของเทศบาล พบว่า ส่วนใหญ่มีสัดส่วนของการจัดสรรมากกว่าร้อยละ 10 การจัดสรรงบประมาณดำเนินการโดยคณะผู้บริหารเทศบาลมากที่สุด สำหรับรูปแบบการจัดสรรงบประมาณใช้เกณฑ์การจัดสรร โดยจัดเงินอุดหนุนให้

เป็นเงินก้อน (จัดสรรให้เป็นรายโครงการ) และการจัดสรรให้เป็นรายการ เช่น จัดสรรให้ตามรายการค่าใช้จ่าย

2) การระดมทรัพยากรและการควบคุมการใช้ทรัพยากร พบว่า เทศบาลมีการจัดหาทรัพยากรทางการศึกษาจากแหล่งอื่นนอกเหนืองบประมาณ โดยการขอความสนับสนุนจากบริษัทเอกชน การจัดกิจกรรมหารายได้เพื่อการศึกษา การขอบริจาคจากประชาชน เป็นต้น ทั้งนี้เทศบาลดำเนินการควบคุมการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาโดยหน่วยตรวจสอบภายใน โดยคณะผู้บริหารเทศบาลและโดยการแต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมกำกับจากบุคลากรภายในเทศบาลในสัดส่วนใกล้เคียงกัน

1.3 การบริหารงานบุคคล พบว่า เทศบาลที่มีโรงเรียนในสังกัดมีการบริหารจัดการในแต่ละประเด็นโดยสรุปดังนี้

1) การวางแผนอัตรากำลัง พบว่า เทศบาลที่มีโรงเรียนในสังกัดส่วนใหญ่ (ร้อยละ 75) มีอัตรากำลังครูเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน มีการวางแผนอัตรากำลังครู ครูอัตรากำลังและผู้บริหารสถานศึกษาในสัดส่วนใกล้เคียงกัน การวางแผนบุคลากรทางการศึกษาของเทศบาลดำเนินการโดยวิเคราะห์กำลังคนที่ขาดอยู่และต้องการเพิ่มในปัจจุบัน ศึกษาวิเคราะห์ตามเกณฑ์มาตรฐานของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น เทศบาลเกือบทั้งหมดมีการจัดสรรบุคลากรตามความต้องการของสถานศึกษา โดยส่วนใหญ่ใช้เกณฑ์ปริมาณงานและปริมาณนักเรียนที่เพิ่มขึ้น และเกณฑ์มาตรฐานของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

2) การสรรหาคณาจารย์ พบว่า วิธีการในการสรรหาคณาจารย์ทางการศึกษาของเทศบาลที่มีโรงเรียนในสังกัด ร้อยละ 58 ใช้การสรรหาโดยเทศบาลร่วมกับสถานศึกษาและร้อยละ 44 เทศบาลเป็นผู้สรรหาสำหรับการสรรหาคณาจารย์ทางการศึกษานอกเหนือจากระบบปกติ พบว่า มีการจัดหาภูมิปัญญาท้องถิ่นมาช่วยสอนมากที่สุด นอกจากนี้เทศบาลที่ให้ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ร้อยละ 91 ระบุว่ามีการช่วยเหลือ

สถานศึกษาในด้านการขาดแคลนบุคลากร

3) การดูแลรักษาบุคลากร พบว่า เทศบาลที่มีโรงเรียนในสังกัดมีสวัสดิการ นอกเหนือจากปกติ เช่น เงินโบนัสประจำปี รวมทั้งมีการจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ ที่มีใช้ตัวเงิน เช่น เครื่องแต่งกาย การมีสิทธิ ค่าประกันกับ ธอส. การจัดหาบ้านพัก การพัฒนาครูและส่งเสริมทุนการศึกษาอย่างต่อเนื่อง การจัดสรรรางวัล/ประกาศเกียรติคุณ การศึกษาอบรม ดูงานและทัศนศึกษา เป็นต้น

1.4 การบริหารทั่วไป พบว่า เทศบาลที่มีโรงเรียนในสังกัดมีการบริหารจัดการในแต่ละประเด็น โดยสรุปดังนี้

1) วิสัยทัศน์และนโยบายการศึกษา พบว่า เทศบาลที่มีโรงเรียนในสังกัดส่วนใหญ่มีการกำหนดวิสัยทัศน์ โดยจัดการศึกษาทุกระบบให้ประชาชนอย่างทั่วถึง มีคุณภาพและได้มาตรฐานมากที่สุด นโยบายด้านการศึกษาส่วนใหญ่ตอบสนองยุทธศาสตร์การบริหารราชการแผ่นดินในการพัฒนาคนและสังคมที่มีคุณภาพ สารของนโยบายด้านการศึกษาคครอบคลุมภารกิจทุกด้าน โดยเฉพาะประเด็น การส่งเสริมพัฒนาความรู้ความสามารถของบุคลากร การพัฒนาและส่งเสริมการจัดการศึกษาในท้องถิ่น การขยายโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ การส่งเสริมอนุรักษ์ประเพณี ศิลปวัฒนธรรมและเอกลักษณ์ไทย การสนับสนุนด้านกีฬาและสุขภาพ รวมทั้งการพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ ทั้งนี้ นายกเทศมนตรีให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการด้านการศึกษาเป็นลำดับแรก ทั้งนี้เทศบาลมีโครงการและกิจกรรมที่รองรับนโยบายในทุกด้าน

2) การนำนโยบายการศึกษาไปสู่การปฏิบัติ พบว่า เทศบาลที่มีโรงเรียนในสังกัดส่วนใหญ่มีการจัดทำแผนพัฒนาทางการศึกษา เช่น แผนยุทธศาสตร์ แผนพัฒนาการศึกษาระยะ 3 ปี แผนปฏิบัติการประจำปีมากที่สุด รองลงมาคือ มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน และการจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษาตามความเหมาะสม ตามลำดับ โดยแผนทางการศึกษาเป็นแผนพัฒนาการศึกษาระยะ 3 ปีมากที่สุด และเทศบาลที่ให้ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ประมาณครึ่งหนึ่งมีการจัดทำแผนเชิงรุกทางการศึกษา

3) การวางแผนการจัดการศึกษา พบว่า ผู้ร่วมวางแผนการศึกษาเป็นผู้บริหารโรงเรียน คณะเทศมนตรีครู และผู้ปกครอง ในสัดส่วนใกล้เคียงกัน เป้าหมายของแผนกลยุทธ์ส่วนใหญ่เป็นการสร้างความตระหนักในภูมิปัญญาท้องถิ่นและธรรมชาติ การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานมีคุณภาพอย่างทั่วถึง และให้บุคลากรและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการศึกษา โดยเทศบาลที่ให้ข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ประมาณครึ่งหนึ่งมีการบูรณาการแผนกลยุทธ์กับการพัฒนาด้านอื่นๆ ของเทศบาล

4) การได้รับการสนับสนุนและการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา พบว่า เทศบาลที่มีโรงเรียนในสังกัดได้รับการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาจากกระทรวงมหาดไทยมากที่สุด รองลงมา คือ กระทรวงสาธารณสุข องค์กรชุมชน และหน่วยงานการศึกษาในท้องถิ่น ในสัดส่วนใกล้เคียงกัน เรื่องที่ได้รับการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาจากหน่วยงานต่างๆ มีความหลากหลายและครอบคลุมการบริหารจัดการทุกด้าน สำหรับหน่วยงาน/องค์กรที่เทศบาลเข้าไปมีส่วนส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษา มีทั้งชุมชน องค์กรท้องถิ่น หน่วยงานราชการ หน่วยงานการศึกษาในพื้นที่ โดยสนับสนุนทั้งในด้านสาธารณูปโภค สนับสนุน

และร่วมมือจัดกิจกรรมทางวิชาการและด้านต่างๆ รวมถึงงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ เป็นต้น ทั้งนี้งานที่ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา คือ การช่วยสอนอาชีพ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตร และมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา ในสัดส่วนใกล้เคียงกัน

5) โครงสร้างการบริหารจัดการศึกษา พบว่า เทศบาลที่มีโรงเรียนในสังกัดร้อยละ 58 ไม่มีการกำหนดโครงสร้างการจัดการศึกษาเพิ่มเติม ลักษณะการตัดสินใจในการบริหารจัดการศึกษาส่วนใหญ่มีการตัดสินใจโดยนายกเทศมนตรี โดยองค์คณะบุคคลภายในเทศบาล และโดยองค์คณะบุคคลที่เทศบาลแต่งตั้งมาจากบุคคลภายนอก ในสัดส่วนใกล้เคียงกัน

6) ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการศึกษาและการประเมิน พบว่า เทศบาลที่มีโรงเรียนในสังกัดร้อยละ 72 มีการวางระบบการจัดการสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการศึกษา และร้อยละ 61 มีการวางระบบเทคโนโลยีอื่นเพื่อการบริหารจัดการศึกษา สำหรับการประเมินโครงการทางการศึกษา ดำเนินการโดยแต่งตั้งคณะกรรมการภายในเป็นผู้ประเมินมากที่สุด นอกจากนี้การชี้แจงผลการดำเนินการด้านการศึกษา มีทั้งรายงานต่อคณะเทศมนตรี และรายงานต่อสาธารณะโดยลายลักษณ์อักษร

2.ปัญหาการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จากการศึกษาปัญหาการบริหารจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีโรงเรียนในสังกัด พบว่า มีปัญหาในระดับค่อนข้างน้อย สรุปได้ดังนี้

2.1 ปัญหาด้านวิชาการ พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่เป็นปัญหาในระดับปานกลาง โดยประเด็นที่ระบุว่า เป็นปัญหา 3 อันดับแรก คือ ไม่มีการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาของเทศบาล รองลงมาคือ ขาดการนำผลการนิเทศโรงเรียนมาพัฒนาการจัดการศึกษา และขาดการนิเทศโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ ตามลำดับ สำหรับประเด็นที่ระบุว่าไม่เป็นปัญหาในการบริหารจัดการด้านวิชาการของเทศบาล คือ การพัฒนาและส่งเสริมงานวิชาการให้กับโรงเรียน

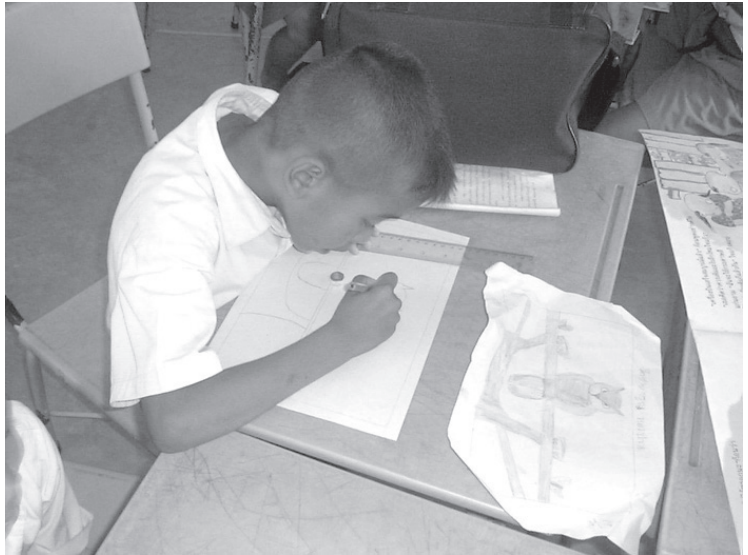
2.2 ปัญหาด้านงบประมาณ พบว่า ปัญหาที่ระบุว่าอยู่ในระดับปานกลาง คือ พัสดุ/ครุภัณฑ์ในปัจจุบันไม่เพียงพอแก่การใช้งาน สำหรับประเด็นที่ระบุว่าไม่เป็นปัญหาในการบริหารจัดการ ด้านงบประมาณของเทศบาล คือ สภาพความเหมาะสมแก่การใช้งานของพัสดุ/ครุภัณฑ์ในปัจจุบัน การประเมินผลการจัดทำงบประมาณ และการวางแผนการจัดทำงบประมาณ

2.3 ปัญหาด้านการบริหารงานบุคคล พบว่า ปัญหาที่ระบุว่าอยู่ในระดับปานกลาง คือ บุคลากรขาดขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน และบุคลากรได้รับมอบหมายงานที่ไม่ตรงกับความรู้และความสามารถตามลำดับ สำหรับประเด็นที่ระบุว่าไม่เป็นปัญหาในการบริหารจัดการด้านการบริหารงานบุคคลของเทศบาล คือ การมอบหมายงานและการสั่งงาน การมีส่วนร่วมของบุคลากรในการตัดสินใจ การได้รับข่าวสารอย่างทั่วถึงของบุคลากร ความสม่ำเสมอและความต่อเนื่องของการจัดอบรมและพัฒนาบุคลากร การประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากร การรับสวัสดิการ และการประเมินผลการปฏิบัติงาน

2.4 ปัญหาด้านการบริหารทั่วไป พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่เป็นปัญหาในระดับปานกลาง โดยประเด็นที่ถูกระบุว่าเป็นปัญหา 3 อันดับ

แรก คือ ระบบข้อมูลและสารสนเทศภายในเทศบาลยังไม่เป็นระบบ รองลงมาคือ ข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษาไม่มีความต่อเนื่องและเป็นปัจจุบัน และขาดระบบสารสนเทศเชื่อมโยงข้อมูลของโรงเรียน ทำให้ไม่คล่องตัว ตามลำดับ สำหรับประเด็นที่ระบุว่าเป็นปัญหาในการบริหารจัดการด้านการบริหารทั่วไปของเทศบาล คือ การจัดโครงสร้างการบริหาร การวางแผนและสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน ความสามารถสนองต่อ

ความต้องการของชุมชนของโรงเรียนในสังกัด ความสนใจและความร่วมมือในการจัดกิจกรรมทางการศึกษาและการกำหนดแผนงานด้านการศึกษาซึ่งได้จัดทำไว้ล่วงหน้า

3.ปัจจัยความสำเร็จในการบริหารจัดการศึกษาของเทศบาล ประกอบด้วย ปัจจัยที่ร่วมกันทั้งปัจจัยภายในเทศบาล ปัจจัยสถานศึกษาและปัจจัยภายนอก ได้แก่ 1) การตรวจสอบจากเทศบาลและประชาชน 2) การบริหารจัดการศึกษาแบบผู้บริหารเข้มแข็ง 3) การให้ความสำคัญกับการศึกษาของผู้บริหารเทศบาล 4) การบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของผู้บริหารเทศบาล 5) การได้รับงบประมาณแบบเงินอุดหนุนเป็นก้อน 6) ความสามารถบูรณาการการจัดการเรียนการสอนและการจัดการศึกษาเข้าไปในชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชน และ 7) ความคล่องตัวในการบริหารงานบุคคล

4.ปัจจัยอุปสรรคในการบริหารจัดการศึกษาของเทศบาล ได้แก่ 1) จำนวนบุคลากรในสำนัก/กองการศึกษาไม่เพียงพอต่อภาระงานและโครงสร้างการบริหาร 2) ความไม่ชัดเจนในเรื่องความก้าวหน้าทางวิชาชีพของบุคลากรในสำนัก/กองการศึกษา 3) การนิเทศ กำกับติดตามและประเมินผลการศึกษาดำเนินการได้ไม่เต็มที่ 4) ขาดความคล่องตัวในการบริหารงบประมาณระดับสถานศึกษา และ 5) พื้นฐานและภูมิหลังของเด็กที่เข้าสู่ระบบโรงเรียนสังกัดเทศบาลมีความหลากหลายสูง

5.แนวทางส่งเสริมการบริหารจัดการศึกษาของเทศบาล ควรดำเนินการทั้งในส่วนของเทศบาลและสถานศึกษา สำหรับแนวทางการส่งเสริมระดับเทศบาล ได้แก่ การส่งเสริมให้นายกเทศมนตรี และผู้บริหารระดับเทศบาลมีความรู้ความสามารถ มีความเข้าใจด้านการบริหารจัดการศึกษา มีวิสัยทัศน์ มีนโยบายและทิศทางการจัดการศึกษาที่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ และแนวคิดใหม่ทางการศึกษาอื่นๆ โดยเฉพาะมีนโยบายการจัดการศึกษาที่บูรณาการงานทุกด้านของเทศบาลกับการพัฒนาหรือการบริหารจัดการศึกษาในลักษณะที่ต่อเนื่องตลอดชีวิต ทั้งในระบบ นอกกระบบและตามอัธยาศัย ทั้งนี้ควรมีการทำงานอย่างเป็นเครือข่ายร่วมกับหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกเทศบาล ทั้งหน่วยงานการศึกษาและหน่วยงานอื่นๆ ตามความเหมาะสม

นอกจากนี้ การกำหนดทิศทางการพัฒนากลยุทธ์การพัฒนาโรงเรียนในสังกัดให้มีความโดดเด่นตามสภาพบริบทที่ควรพัฒนาเพื่อให้เกิดเอกลักษณ์ มีจุดเน้นการพัฒนาที่ชัดเจนยิ่งขึ้น สำหรับบุคลากรในสำนัก/กองการศึกษาควรมีการจัดสรรให้สอดคล้องกับโครงสร้างใหม่ในการบริหาร เพื่อให้สามารถปฏิบัติ

งานตามภารกิจได้อย่างครบถ้วนและแก้ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรด้วยแนวทางอื่นประกอบ เช่น การแก้ปัญหาด้านงบประมาณในการจ้างบุคลากรที่ต้องไม่เกินร้อยละ 40 ของรายได้ทั้งหมด เป็นต้น มีการดูแลความก้าวหน้าในตำแหน่งหน้าที่ของบุคลากรในสำนัก/กองการศึกษา เช่น การเพิ่มวิทยฐานะ หรือความก้าวหน้าทางวิชาการ เป็นต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ควรมีการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการศึกษาให้เป็นระบบที่สอดคล้องกับหลักการรับรองคุณภาพ โดยมีการวางแผนการดำเนินงาน การดำเนินการตามแผนที่กำหนด การตรวจสอบการดำเนินงานและการติดตามประเมินผลการดำเนินงาน รวมทั้งการนำผลการประเมินมาใช้ปรับปรุงการดำเนินงานให้องค์กรมีการดำเนินงานในลักษณะเป็น “องค์กรแห่งวัฒนธรรมคุณภาพ”

สำหรับแนวทางการส่งเสริมระดับโรงเรียน ได้แก่ การพัฒนาคุณภาพของนักเรียน นอกจากมุ่งเน้นคุณภาพตามที่กำหนดในหลักสูตรแล้ว ควรมุ่งเน้นให้นักเรียนได้รับการพัฒนาอย่างสอดคล้องกับสภาพและพื้นฐานของนักเรียนเป็นรายบุคคล เช่น บางส่วนอาจส่งเสริมทักษะทางอาชีพ หรือความสามารถในด้านอื่นๆ ที่ได้มีศักยภาพ เช่น ดนตรี กีฬา หรือกิจกรรมสร้างสรรค์ต่างๆ อย่างเหมาะสม ภารกิจสำคัญของโรงเรียนนอกจากจะต้องจัดการศึกษาแล้ว ควรส่งเสริมและอนุรักษ์ศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณี และเอกลักษณ์ของท้องถิ่น

ทั้งนี้ภารกิจที่เพิ่มขึ้นนี้มีความพิเศษและปริมาณงาน หรือภาระงานอาจมากกว่าโรงเรียนในสังกัดอื่น แต่หากโรงเรียนพยายามบูรณาการงานการเรียนการสอนกับงานด้านอื่นๆ จะทำให้ภารกิจที่มีคุณค่าดังกล่าวดำเนินการได้อย่างมีคุณภาพยิ่งขึ้น อย่างไรก็ตาม การสร้างขวัญและกำลังใจให้กับครู รวมทั้งส่งเสริมให้มีการพัฒนาความรู้ความสามารถของครูด้วยวิธีการที่หลากหลายทันต่อการเปลี่ยนแปลงของวิทยาการต่างๆ โดยใช้สื่อเทคโนโลยีที่ทันสมัย ประกอบกับ มีการนิเทศกำกับติดตามอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ควรขยายผลและการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับสถานศึกษาต้นแบบหรือสถานศึกษาที่จัดการศึกษาดีเด่นของเทศบาลให้มากขึ้น จะนำไปสู่การแลกเปลี่ยนเรียนรู้สำหรับโรงเรียนในสังกัดเทศบาลต่อไป ทั้งนี้ การส่งเสริมการพัฒนาการจัดการศึกษาให้เป็นระบบที่สอดคล้องกับการรับรองคุณภาพก็เป็นแนวทางสำคัญที่ควรส่งเสริมยิ่ง

ระบบการศึกษาของ ราชอาณาจักรสวีเดน

สภาพทางภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

ภูมิศาสตร์

ราชอาณาจักรสวีเดนมีพื้นที่ 450,000 ตารางกิโลเมตร ความยาวจากเหนือสุดถึงใต้สุด 1,600 กิโลเมตร พื้นที่ส่วนใหญ่ปกคลุมไปด้วยป่าไม้ ทะเลสาบ และแม่น้ำ แต่มีสภาพทางภูมิประเทศ อุดมภูมิและทรัพยากรธรรมชาติแตกต่างกัน ซึ่งมีผลต่ออุตสาหกรรมและการเกษตร ชายแดนด้านนอร์เวย์เป็นทิวเขาชายทะเลยาว 2,700 กิโลเมตร มีเกาะต่างๆ มากมาย พื้นที่ใช้ในการเพาะปลูกประมาณ 10%

ค.ศ. 2005 อัตราการเกิด 11.2 ต่อประชากร 1,000 คน อัตราการตาย 10.1 อายุขัยที่คาดหวัง 78.4 ปี สำหรับชาย และ 82.8 ปี สำหรับหญิง และเพิ่มขึ้นทุกปี สวีเดนมีปัญหาผู้สูงอายุจำนวนมากเช่นเดียวกับประเทศอื่นๆในยุโรป

ประชาชน 65,229 คน อพยพเข้ามาสู่สวีเดนใน ค.ศ.2005 ในจำนวนนี้ 39,573 คน ถือสัญชาติสวีเดน 38,118 คน อพยพออกไปอยู่ประเทศอื่น ประชากร 5.3% ในสวีเดนเป็นชาวต่างชาติ ประชากร 12.4% เกิดในต่างประเทศ

ค.ศ.2007 สวีเดนมีประชาชน 9,117,712 คน ประมาณ 22 คน ต่อตารางกิโลเมตร ประชาชน

ส่วนมากอาศัยอยู่ทางภาคใต้ของประเทศในเขตสตอกโฮล์ม (เมืองหลวง) มีประชาชน 278 คน ต่อตารางกิโลเมตร แต่ที่ Jam land และ Norrbotten เหนือสุดมีประชากร 3 คน ต่อตารางกิโลเมตร ประชากร 84% อาศัยในเขตเมือง เขตนอกเมืองมีประชานน้อย

เศรษฐกิจ

ศตวรรษที่ 20 ภายในเวลาไม่กี่สิบปี สวีเดนเปลี่ยนจากประเทศเกษตรกรรมที่ยากจนเป็นประเทศอุตสาหกรรม พื้นฐานของการเติบโตมาจากป่าไม้ ลินแร่ และเขื่อนไฟฟ้าพลังน้ำ พร้อมกับนวัตกรรมต่างๆ เช่น เครื่องกังหันไอน้ำ โทรศัพท์ เครื่องแยกครีม และไม้ขีดไฟปลอดภัย อาวุธ ยุทโธภัณฑ์ เครื่องบิน เครื่องยนต์ และเวชภัณฑ์ ตลาดในประเทศมีน้อย ดังนั้นสวีเดนจึงเสาะหาตลาดต่างประเทศ สวีเดนมีบริษัทข้ามชาติขนาดใหญ่จำนวนมาก เมื่อเปรียบเทียบกับขนาดประชากรของประเทศ

ปัจจุบันอัตราการเติบโตคงตัว อัตราเงินเฟ้อต่ำ การเงินสาธารณะและการค้าเกินดุล แต่เยาวชนอายุ 20-24 ปีว่างงานมากถึง 9.7% แต่เป็นระยะที่สวีเดนลงทุนทางการศึกษาทุกระดับมากขึ้น รวมทั้งลงทุนด้านสาธารณสุขด้วย เศรษฐกิจของสวีเดนเป็นแบบ Knowledge-intensive industries ซึ่งเป็นการใช้ประโยชน์จากการพัฒนาทางเทคโนโลยีของประเทศ อุตสาหกรรมที่นำในระดับโลกคือ information technology และ biomedicine

ภาษาราชการของสวีเดน คือ Swedish ทางตอนเหนือของสวีเดนประชาชนพูดภาษา Sami และ Tornedal Finish ภาษาชนกลุ่มน้อยที่เป็นภาษาราชการของสวีเดนคือ Sani, Tornedal Finish, Finish Romany และ Yiddish ประชาชนมีสิทธิ์ใช้ภาษาเหล่านี้ในการติดต่อกับทางการและศาล เด็ก Sami มีสิทธิ์เลือกเข้าเรียนในโรงเรียนของเทศบาล หรือโรงเรียนภาษา Sami แต่ต้องมีการสอนเสริมภาษาสวีเดนหรือเข้าเรียนในโรงเรียนที่สอนทั้งภาษาสวีเดน และภาษาถิ่นอื่นๆ เด็กที่พูดภาษา Finish มีสิทธิ์เข้าเรียนในโรงเรียนที่สอนเป็นภาษาของตน จนกระทั่งมัธยมปลาย

ส่วนเด็กคนเข้าเมืองอื่นๆ ที่ภาษาเดิมไม่ใช่ภาษาสวีเดน เข้าเรียนในโรงเรียนของสวีเดน โดยมีการสอนภาษาแม่เพิ่มเติมให้เด็กในสวีเดนทุกคน รัฐจะได้รับเบี่ยเลี้ยงตั้งแต่แรกเกิด

ศาสนา

คริสต์ศาสนาเข้ามาสู่สวีเดนในศตวรรษที่ 9 อันเนื่องมาจากการขยายการค้าเข้ามาแทนศาสนาเก่า เมื่อพระเจ้าแผ่นดินหันมานับถือคริสต์ศาสนา คริสต์ศาสนาจึงกลายเป็นศาสนาของรัฐชั้นแรกเป็น Catholic Church จนกระทั่ง ค.ศ.1527 จึงได้ประกาศเป็น Protestant Church

ค.ศ.1951 สวีเดนได้ผ่านกฎหมายเกี่ยวกับเสรีภาพทางศาสนา ประชาชนมีสิทธิ์จะเลือกนับถือหรือไม่นับถือศาสนาใดๆ ก็ได้ ก่อนหน้านั้นเด็กที่เกิดในสวีเดนเป็นสมาชิกของคริสต์ศาสนาโดยอัตโนมัติ ตั้งแต่ ค.ศ.1995 เป็นต้นมา เด็กที่ได้รับการเข้าพิธี (christened) เท่านั้นจึงจะเป็นสมาชิกของโบสถ์ 1 มกราคม 2000 ศาสนากับรัฐแยกกัน ดังนั้นสวีเดนจึงไม่มีศาสนาของรัฐ สมาชิกส่วนมากของโบสถ์ในปัจจุบันมักจะไม่ใคร่ไปโบสถ์กัน

การปกครอง

ราชอาณาจักรสวีเดนมีการปกครองตามระบอบประชาธิปไตย มีพระเจ้า Carl XVI Gustaf เป็นประมุข พระมหากษัตริย์เป็นตัวแทนของประเทศ ไม่เกี่ยวข้องกับการบริหารของรัฐบาลแต่รับทราบเรื่องสำคัญของประเทศ พระมหากษัตริย์ของสวีเดนเคยเสด็จมาประเทศไทย 2 ครั้ง และสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ เสด็จประเทศสวีเดนเช่นกัน

รัฐสภาของสวีเดนมีสมาชิก 349 คน เลือกตั้งทุก 4 ปี ประธานรัฐสภาเสนอชื่อบุคคลที่จะดำรง

ตำแหน่งนายกรัฐมนตรี โดยการพิจารณาหรือกับหัวหน้าพรรคการเมือง ปัจจุบันสวีเดนมีพรรคการเมือง 7 พรรค

รัฐสภามีหน้าที่ออกกฎหมาย อนุมัติงบประมาณที่เสนอโดยรัฐบาล ทำข้อตกลงกับต่างประเทศ กำกับดูแลหน่วยงานกลางของรัฐ และบางกรณีรับเรื่องร้องทุกข์ต่อการตัดสินใจของหน่วยงานของรัฐ และสำคัญที่สุดคือ ติดตามดูแลให้รัฐบาลและหน่วยงานของรัฐดำเนินการตามมติของรัฐสภา

รัฐบาล ประกอบด้วย นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรี จำนวนกระทรวงและกิจการหลักมีการเปลี่ยนแปลงตามการเปลี่ยนแปลงของจุดสนใจของพรรคการเมือง กระทรวงที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาคือ Ministry of Education and Research, Ministry of Employment, Ministry of Agriculture, Food and Fisheries รัฐบาลมีหน่วยงานกลาง (Government Offices) มีข้าราชการ 4,600 คน รวมทั้งที่ประจำการในต่างประเทศ โดยปกติรัฐมนตรีจะมาจากสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

รัฐบาลจะแต่งตั้งกรรมการหลายคณะ เพื่อช่วยทำงาน กรรมการมาจากทั้งนักการเมือง ตัวแทนองค์กร และผู้ทรงคุณวุฒิ กรรมการของรัฐจะมีประมาณ 200 คณะ มีเวลาปฏิบัติงาน 2 ปี รัฐบาลต้องรายงานผลการปฏิบัติงานของกรรมการเหล่านี้ต่อรัฐสภา

รัฐบาลและรัฐสภาร่วมกันรับผิดชอบต่อการศึกษา การศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาล การศึกษาภาคบังคับ การศึกษาชนกลุ่มน้อย (Sami School) การศึกษาพิเศษ มัธยมศึกษา การศึกษาผู้ใหญ่ การศึกษาคนเข้าเมือง และอุดมศึกษาและการวิจัยเป็นหน้าที่ของกระทรวงการศึกษาและวิจัย The Swedish University of Agricultural Science อยู่ภายใต้กระทรวงเกษตร อาหารและประมง การพัฒนาฝีมือแรงงานอยู่ภายใต้ Ministry of Employment กระทรวงกลาโหมรับผิดชอบโรงเรียนฝึกนายทหาร และกระทรวงยุติธรรมรับผิดชอบการฝึกตำรวจ

หน่วยงานกลางทางการศึกษา

หน่วยงานกลางของรัฐบาล (Central Administrative Authority) เป็นผู้นำการตัดสินใจของรัฐบาล

และรัฐสภาไปปฏิบัติ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่ไม่ขึ้นตรงกับกระทรวงใดๆ หน่วยงานเหล่านี้จะดำเนินงานตามข้อกำหนดของรัฐบาล หน่วยงานกลางที่เกี่ยวกับการศึกษา คือ

(1) The Swedish National Agency for Education (SNAE) รับผิดชอบงานเกี่ยวกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การศึกษาผู้ใหญ่ และการศึกษาก่อนประถมศึกษา โดยการกำหนดเป้าหมาย แนะนำ และตรวจสอบเพื่อปรับปรุง

(2) The Swedish National Agency for School Improvement (SNASI) ให้การสนับสนุนความพยายามของหน่วยงานในท้องถิ่น เพื่อพัฒนาคุณภาพและโอกาสทางการศึกษาสำหรับนักเรียนโดยทำงานร่วมกับครูใหญ่ ครูและผู้จัดการโรงเรียนระดับก่อนประถมศึกษา การศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาผู้ใหญ่

(3) The Swedish National Agency for Higher Education (SNAHE) รับผิดชอบเกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษา ประเมินและนิเทศสถาบันให้ปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวบรวม สถิติเกี่ยวกับอุดมศึกษา ประเมินคุณภาพการสำเร็จอุดมศึกษาของสถาบันต่างประเทศ และให้ข้อมูลแก่นักศึกษาสวีเดน และนักศึกษาต่างชาติ

การปกครองส่วนท้องถิ่น

สวีเดนแบ่งการปกครองส่วนท้องถิ่น ออกเป็น 21 เขต (County) โดยมี 290 เขตการปกครองท้องถิ่น เรียกว่า เทศบาล (municipality) มีสภาเทศบาลเป็นหน่วยงานสูงสุดของการบริหารส่วนท้องถิ่น เทศบาลมีความเป็นอิสระตามกฎหมาย Municipal Act ภาระกิจของเทศบาลคือ การศึกษาก่อนประถมศึกษา (เด็กเล็ก 1 ปี) การศึกษาภาคบังคับ การศึกษาพิเศษ การศึกษาระดับมัธยมปลาย การศึกษาผู้ใหญ่ การศึกษาสำหรับคนเข้าเมือง และการบริการสังคม เช่น การดูแลเด็กเล็ก การช่วยเหลือสังคม การช่วยเหลือผู้สูงอายุ สิ่งแวดล้อม สุขภาพอนามัย ถนน สวนสาธารณะผังเมือง การศึกษาและวัฒนธรรม เป็นต้น

การเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลจะทำพร้อมกับการเลือกตั้งสมาชิกรัฐสภาผู้มีสิทธิลงคะแนนเลือกตั้งคือประชาชนของเทศบาล ชาวต่างชาติที่อยู่ในเขตเทศบาล 3 ปีติดต่อกัน ประชากรของประชาคมยุโรป ประชาชนจากไอซ์แลนด์ และนอร์เวย์ มีสิทธิออกเสียงถ้าหากลงทะเบียนไว้กับสวีเดน สภาเทศบาลเลือกกรรมการบริหาร และกรรมการอื่นๆ ซึ่งมีหน้าที่นำนโยบายและการตัดสินใจของสภาไปปฏิบัติ คณะกรรมการบริหารมีหน้าที่บริหาร และประสานกับ

หน่วยงานอื่นๆที่รับผิดชอบเฉพาะงาน

ระบบการศึกษาของสวีเดน

ระบบการศึกษาสำหรับเด็กและเยาวชนสวีเดน ประกอบด้วย การศึกษาก่อนประถมศึกษา (pre-school) ชั้นเด็กเล็ก (pre-school class) การศึกษาภาคบังคับ (compulsory school) มัธยมปลาย (upper secondary school) การศึกษาพิเศษ ประกอบด้วย การศึกษาของผู้มีปัญหาการเรียน (Learning disability) ปัญหาการได้ยิน (impaired hearing) และการศึกษาของซามิ (Sami School)

เทศบาลจัดการศึกษาชั้นเด็กเล็ก การศึกษาภาคบังคับ และการศึกษาเด็กที่มีปัญหาการเรียน เทศบาลร่วมกับสภาเขต ซึ่งประกอบด้วย หลายเทศบาล (municipality and county council) จัดการศึกษามัธยมปลาย การศึกษาผู้ใหญ่ การศึกษาคนเข้าเมือง ส่วนรัฐจัดการศึกษาชนเผ่าชามิ และการศึกษาเด็กที่มีปัญหาการได้ยิน นอกจากนี้ยังมีโรงเรียนอิสระที่ดำเนินการโดยบริษัท สมาคมทางเศรษฐกิจ และมูลนิธิต่างๆ

โรงเรียนในสวีเดนบริหารโดยยี่ดัดอุปประสงค์เป็นหลัก ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายการศึกษา (Education Act) วัตถุประสงค์เหล่านี้จะโยงกับหลักสูตร และรายวิชาที่สอน งบประมาณการศึกษาของเทศบาลมาจากภาษีของเทศบาลเอง และบางส่วนเพื่อบริการต่างๆ มาจากรัฐบาลกลาง เทศบาลต้องจัดทำแผนการศึกษา รายการงบประมาณ การจัดองค์กร การพัฒนา และการประเมินผลกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนต้องจัดทำแผนงานของโรงเรียนตามวัตถุประสงค์ของรัฐและท้องถิ่น รวมทั้งเนื้อหาวิชา การจัดการเรียนการสอน และวิธีสอนโดยการปรึกษาหารือกับคณะครู

การศึกษาก่อนประถมศึกษา

กิจกรรมก่อนวัยเรียนจัดสำหรับเด็กอายุ 1-5 ปี มีหลายรูปแบบ เช่น โรงเรียนอนุบาล (pre-school) บ้านเด็ก (family day care home) และศูนย์การเรียนเปิด จัดโดยกลุ่มผู้ปกครอง (open-pre-school) สำหรับเด็กที่ผู้ปกครองต้องทำงาน หรือเรียน เด็กอายุ 6 ปี เข้าเรียนในชั้นเด็กเล็กที่โรงเรียนการศึกษาภาคบังคับ (pre-school class) แต่ไม่เป็นการบังคับ เด็ก 6 ขวบ เข้าเรียนประมาณ 94% โรงเรียนอนุบาลและชั้นเด็กเล็กตั้งแต่อายุ 4 ขวบ ถึง 6 ขวบ ไม่ต้องเสียค่าเล่าเรียน เรียนวันละ 3 ชั่วโมง 5 วัน ต่อสัปดาห์ ส่วนเด็กที่อายุย่างเข้าการศึกษาภาคบังคับ 6-9 ขวบ สามารถเข้าเรียน ในศูนย์เด็กเวลาว่าง (leisure-time center) ก่อนเรียน หลังเลิกเรียนและในวันหยุดวันละ 3 ชั่วโมง รวมทั้งศูนย์การเรียนเด็กที่บ้าน (family day care home) กิจกรรมเวลาว่าง (open leisure time activity) และบริการอื่นๆ สำหรับเด็กและชั้นเด็กเล็กเปิดครั้งแรกเมื่อ 1 มกราคม ค.ศ.1998

โรงเรียนการศึกษาภาคบังคับชั้นเด็กเล็ก และศูนย์เด็กต่างๆ ใช้หลักสูตรเดียวกัน เด็กการศึกษาพิเศษมีสิทธิ์เข้าเรียนในโรงเรียนอนุบาลและเป็นหน้าที่ของเทศบาลที่ต้องค้นหาเด็กเหล่านี้ เด็กอายุ 1-3 ขวบ ที่เข้าโรงเรียนระดับอนุบาล หรือศูนย์การเรียนต้องเสียค่าเล่าเรียน

จำนวนโรงเรียนก่อนประถมศึกษา

รายการ		จำนวนโรงเรียนรับ การสนับสนุนจากรัฐ	จำนวนโรงเรียน อิสระ
โรงเรียนกิจกรรม ก่อนประถมศึกษา	โรงเรียนอนุบาลศูนย์ การเรียนก่อน	9,021	2,252
	ประถมศึกษาแบบเปิด	448	51
ศูนย์เด็กในวัยเรียน (7-12 ปี)	ศูนย์การเรียนเวลาว่าง ศูนย์การเรียนก่อน	4,616	695
	ประถมศึกษาแบบเปิด	562	46
	ชั้นเด็กเล็ก	3,959	401

การศึกษาภาคบังคับ

การศึกษาภาคบังคับในสวีเดน ประกอบด้วย ประถมศึกษา และมัธยมต้น วิธีสอนและจำนวนครูในแต่ละระดับและความเชี่ยวชาญของครูต่างกันเล็กน้อย แต่เป็นหลักสูตรเดียวกันตลอด 9 ปี รวมทั้งชั้นเด็กเล็กและศูนย์การศึกษาเวลาว่าง เทศบาลเป็นผู้รับผิดชอบการศึกษาภาคบังคับเป็นส่วนมาก แต่ก็มีโรงเรียนอิสระที่รับเงินอุดหนุนจากรัฐ ไม่คิดค่าเล่าเรียน จำนวนหนึ่ง โรงเรียนเอกชนที่คิดค่าเล่าเรียนไม่มีในระดับนี้ โดยปกติโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับเปิดสอนปีที่ 1-5 หรือ 6 รวมทั้งชั้นเด็กเล็ก หรือปีที่ 5 หรือ 6 ถึงปีที่ 9 เทศบาลหลายแห่งเริ่มจัดตั้งโรงเรียนการศึกษาภาคบังคับจากชั้นปีที่ 1-9 ทั้งนี้เพื่อความบูรณาการระหว่างระดับประถมและมัธยมต้น

ขนาดของโรงเรียนแตกต่างกันมากประมาณ 1/3 ของโรงเรียนเทศบาลและ 2/3 ของโรงเรียนอิสระที่รับเงินอุดหนุนจากรัฐ (grant-aided independent schools) มีนักเรียนน้อยกว่า 100 คน บางโรงเรียนเปิดชั้นผสมที่นักเรียนหลายอายุเรียนร่วมในห้องเดียวกัน เด็กในปีต้นๆ ของการศึกษาภาคบังคับจะเรียนเสริมที่ศูนย์เด็กในวัยเรียนก่อน หรือหลังเลิกเรียนและเรียนที่ศูนย์การศึกษาเวลาว่าง (leisure time centers) เด็กที่มีอายุมากขึ้นจะเรียนที่ศูนย์กิจกรรมเวลาว่างแบบเปิด (open leisure time activities) เพิ่มเติมจากโรงเรียนปกติ ครูที่สอนในชั้นเรียนปกติจะทำงานที่ศูนย์ศึกษานอกเวลาด้วย

จำนวนนักเรียน จำนวนโรงเรียน และจำนวนนักเรียนต่อโรงเรียน (ข้อมูล ค.ศ.2005/2006) การศึกษาภาคบังคับ

ประเภทโรงเรียน การศึกษาภาคบังคับ	จำนวนนักเรียน	จำนวนโรงเรียน	เฉลี่ยจำนวนนักเรียน ต่อโรงเรียน
โรงเรียนเทศบาล	919,174	4,306	213
โรงเรียนซามิ	138	6	23
โรงเรียนอิสระรับทุนจากรัฐ	74,091	585	127
โรงเรียนนานาชาติ	1,800	8	225
โรงเรียนประจำของประเทศ	254	3	85
รวม	995,457	4,908	202

การศึกษาระดับมัธยมปลาย

การศึกษาในระดับมัธยมปลายสำหรับเด็กอายุ 16-19 ปี แบ่งออกเป็น 17 โปรแกรม ทุกโปรแกรมสอนวิชาแกน 8 วิชา ได้แก่ ภาษาสวีเดนเป็นภาษาแรก หรือภาษาที่สอง ภาษาอังกฤษ หน้าที่พลเมือง คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ พลศึกษา และสุขศึกษา และวิชาด้านศิลปะ นอกเหนือจากวิชาแกนแล้วเด็กจะเรียนวิชาเฉพาะตามโปรแกรมที่ตนเลือกอีก

เทศบาล สภาเขต หรือองค์กรอิสระจัดตั้งโรงเรียนระดับมัธยมปลายได้ เทศบาล หรือสภาเขตจะจัดตั้งคณะกรรมการมาดูแลโรงเรียนมากกว่า 1 คณะได้ การบริหารกิจกรรมประจำวันครูใหญ่เป็นผู้รับผิดชอบ และอาจจะมีผู้ช่วยครูใหญ่มากกว่า 1 คนได้ โรงเรียนมัธยมปลายสำหรับเด็กการศึกษาพิเศษ เช่น พิการทางร่างกาย หูพิการ และมีปัญหาการเรียนรู้อื่นๆ มีทั้งเรียนร่วมและจัดโดยเฉพาะโรงเรียนอิสระจัดการศึกษาพิเศษบ้างแต่มีไม่มากนัก

โรงเรียนมัธยมปลายของเทศบาล ขอบลกาเขต และขององค์กรอิสระได้รับทุนอากรรัฐ ดังนั้นจึงเก็บค่าเล่าเรียนไม่ได้

ประเภทโรงเรียน	จำนวนโรงเรียน	เฉลี่ยจำนวนนักเรียนต่อโรงเรียน
โรงเรียนเทศบาล	499	614
โรงเรียนสังกัดสภาเขต (หลายเทศบาลรวมกัน)	24	135
โรงเรียนอิสระ	241	177
โรงเรียนนานาชาติ	3	80
โรงเรียนประจำรัฐ	3	265
รวม	795	452

โปรแกรมการเรียนระดับมัธยมปลายและจำนวนนักเรียนระดับประเทศ

โปรแกรมการเรียน	ประเภท	จำนวนนักเรียน
ศิลปะ	-	17,113
ธุรกิจและการบริการ	อาชีวะ	12,657
ดูแลเด็กและสันตนาการ	อาชีวะ	13,758
การก่อสร้าง	อาชีวะ	11,130
วิศวกรรมไฟฟ้า	อาชีวะ	12,478
การพลังงาน	อาชีวะ	2,087
การอาหาร	อาชีวะ	1,557
ศิลปหัตถกรรม	อาชีวะ	5,947
การดูแลสุขภาพ	อาชีวะ	8,973
โรงแรมและภัตตาคาร	อาชีวะ	14,131
อุตสาหกรรม	อาชีวะ	4,696
สื่อสารมวลชน	-	10,395
การใช้ทรัพยากรธรรมชาติ	อาชีวะ	7,916
วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ	-	61,226
เทคโนโลยี	-	17,916
วิศวกรรมยานยนต์	อาชีวะ	12,555
โปรแกรมเฉพาะบุคคล	-	26,568
โปรแกรมเฉพาะท้องถิ่น	-	34,272
รวม	-	247,718
โปรแกรมการเรียน IB (International Baccalaureate)	-	2,503

การอุดมศึกษา

การเรียนในระดับอุดมศึกษาจัดเป็นรายวิชา (course) รวมหลายรายวิชาเป็นโปรแกรม ซึ่งนำไปสู่การให้ปริญญา หลายโปรแกรมจัดเป็นปริญญาทางด้านอาชีพศึกษา การเรียนการสอน และการวิจัยระดับอุดมศึกษาดำเนินการใน 14 มหาวิทยาลัย และ 22 วิทยาลัยของรัฐ (state university college) มีมหาวิทยาลัยอิสระจำนวนหนึ่งและมีสิทธิ์ให้ปริญญาได้

สถาบันอุดมศึกษาได้รับงบประมาณจากรัฐ โดยพิจารณาจากจำนวนนักศึกษา ผลการเรียนและสาขาวิชาที่เปิดสอน มหาวิทยาลัยอิสระเก็บค่าเล่าเรียน แต่มหาวิทยาลัยและวิทยาลัยของรัฐไม่เก็บค่าเล่าเรียน

Swedish National Agency for Higher Education (SNAHE) ทำหน้าที่ประเมินสถาบันเป็นรายวิชาและโปรแกรมวิชา ทั้งระดับปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีทุก 6 ปี

เนื่องมาจากการประชุมที่ Bolognas ประเทศอิตาลี เริ่มตั้งแต่ 1 กรกฎาคม 2007 การให้ปริญญาของสถาบันอุดมศึกษาของสวีเดนจะสอดคล้องกับประเทศของประชาคมยุโรปคือ 3 ระดับ ได้แก่

ระดับแรก อนุปริญญาหลักสูตร 2 ปี ปริญญาตรี 3 ปี หลักสูตร 2 ปี 120 หน่วยกิต 3 ปี 180 หน่วยกิต ปริญญาวิชาชีพเรียน 5-6 ปี

ระดับสอง ปริญญาโท 1 ปี 60 หน่วยกิต 2 ปี ปริญญาโทใหม่ 120 หน่วยกิต ปริญญาโทวิชาชีพ 1-5.5 ปี 60-330 หน่วยกิต

ระดับสาม หลักสูตร 2 ปี licentiate 120 หน่วยกิต และ doctorate 4 ปี 240 หน่วยกิต

ระดับแรกและระดับสอง รวมเรียกว่า undergraduate ระดับสามเรียกว่า graduate

จำนวนนักศึกษาจำแนกตามสาขาวิชา

ตั้งแต่มีการปฏิรูปการอุดมศึกษาใน ค.ศ.1993 จำนวนนักศึกษาเพิ่มขึ้นเกือบ 50% ข้อมูลข้างล่างเป็นนักศึกษาระดับ 1-2 จำแนกตามสาขาวิชาเก็บข้อมูลฤดูใบไม้ร่วง ค.ศ. 2004

รายการสาขาวิชา	จำนวนนักศึกษา	ร้อยละของนักศึกษาเต็มเวลา
ระดับปริญญาตรี (undergraduate)	377,415	-
สังคมศาสตร์รวมนิติศาสตร์	-	31
เทคโนโลยี	-	18
มนุษยศาสตร์รวมเทววิทยา	-	14
วิทยาศาสตร์สุขภาพรวมการแพทย์	-	13
ทันตแพทย์ และ เภสัชกรรม	-	
วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ	-	12
ครุศาสตร์ (การสอน)	-	8
ศิลปะ รวมถึงกีฬา ออกแบบ และสื่อมวลชน	-	2
อื่นๆ	-	2
ระดับบัณฑิตวิทยาลัย	19,291	ดูตารางต่อไป

จำนวนนักศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัยจำแนกตามสาขาของการวิจัยเก็บ
ข้อมูลฤดูใบไม้ร่วง ค.ศ.2004

สาขาการวิจัย	จำนวนนักศึกษารวม	ชาย	หญิง
เภสัชกรรม	135	71	64
มนุษยศาสตร์/ศาสนา	1,800	1,009	868
คณิตศาสตร์	405	96	309
การแพทย์	4,882	2,875	2,007
วิทยาศาสตร์ธรรมชาติ	2,757	1,223	1,534
ทันตแพทย์	172	97	75
นิติศาสตร์	190	97	93
สังคมศาสตร์	3,164	1,686	1,478
ป่าไม้ เกษตรและ การออกแบบภูมิทัศน์	334	172	162
เทคโนโลยี	4,730	1,294	3,436
สัตวแพทย์	98	71	27
อื่นๆ	547	443	104

ค.ศ. 2005 สวีเดนมีสถาบันอุดมศึกษาทั้งหมด 60 สถาบัน 14 มหาวิทยาลัย และ 22 วิทยาลัยของรัฐ 3 สถาบันเอกชนที่ให้ได้ทั้งระดับปริญญาตรีและบัณฑิตวิทยาลัย 3 สถาบันเอกชนเปิดสอนระดับ University Diploma ทางพยาบาล สถาบันเอกชน 18 แห่ง เปิดสอนปริญญาตรีทางด้านพยาบาล เทววิทยา และประกาศนียบัตร หลังปริญญาด้านจิตบำบัด

การศึกษาผู้ใหญ่

การศึกษาผู้ใหญ่ ประกอบด้วย การศึกษาผู้ใหญ่ของเทศบาล การศึกษาพิเศษสำหรับผู้ใหญ่ การศึกษาสำหรับคนเข้าเมือง การศึกษาสามัญสำหรับผู้ใหญ่ (Liberal education) จัดโดยโรงเรียนมัธยมสำหรับผู้ใหญ่ (folk high schools) และสมาคมการศึกษาผู้ใหญ่(adult education associations)

นอกจากนี้ยังมี Advanced Vocational Education and Training หลังมัธยมปลาย ซึ่งผู้เรียนใช้เวลา 1/3 ในการฝึกงานในสถานประกอบการ การศึกษาผู้ใหญ่ระดับก้าวหน้าหลังมัธยมปลาย จัดโดยเทศบาล บริษัทการศึกษา และวิทยาลัย โดยความร่วมมือกับสถานประกอบการ

การศึกษาเสริม จัดโดยหน่วยงานอิสระโดยรับเงินสนับสนุนจากรัฐเฉพาะบางวิชาทั้งสายสามัญ และอาชีวศึกษาเพื่อช่วยนักศึกษา

การฝึกอบรมผู้ว่างงานเพื่อการมีงานทำ จัดโดย Labors Market Board เพื่อเพิ่มทักษะและการศึกษาที่สูงขึ้นไป

นักศึกษาผู้ใหญ่อายุไม่เกิน 54 ปี มีสิทธิ์ได้รับเงินสนับสนุน

จำนวนนักศึกษาระดับบัณฑิตวิทยาลัยจำแนกตามสาขาของการวิจัยเก็บข้อมูลฤดูใบไม้ร่วง ค.ศ.2004

ประเภทสถาบัน	จำนวนนักศึกษา	จำนวนสถาบัน	อายุมัธยฐาน (ปี)
การศึกษาผู้ใหญ่ของรัฐบาล	227,682	-	32
-การศึกษาระดับบัณฑิต	40,901		34
-มัธยมปลาย	184,643	362	-
-หลังมัธยมปลาย	2,138		26
การศึกษาทางไกลจัดโดย หน่วยงานการเรียนรู้แบบยืดหยุ่น ของสวีเดน	5,526		49% > 30
การศึกษาสำหรับคนเข้าเมือง	48,006	2281	32
การสอนเสริม	5,882	90	29
การฝึกอบรม และอาชีพศึกษา ระดับสูง	20,790	211	28
การศึกษาระดับพื้นฐานประจำ สำหรับนักเรียนในเขตเหนือ	102,400	148	-
การศึกษาของเทศบาลสำหรับผู้มี ปัญหาการเรียน	4,954	218	36
รวม	643,722	1,318	-
กลุ่มสนใจจัดโดยสมาคม การศึกษาผู้ใหญ่	1,500,000	8 (สมาคม)	-

งบประมาณการศึกษา

งบประมาณการศึกษาของแต่ละโรงเรียนสังกัดเทศบาลได้มาจากเทศบาล เทศบาลได้รับเงินจากการเก็บภาษีและบางส่วนจากรัฐบาลกลาง โรงเรียนการศึกษาก่อนประถมศึกษาได้รับงบประมาณจากเทศบาล และบางส่วนจากค่าเล่าเรียนของเด็ก โรงเรียนซามิและโรงเรียนการศึกษาพิเศษได้งบประมาณจากรัฐโดยตรง รวมทั้งมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยด้วย

โรงเรียนระดับการศึกษาภาคบังคับ ทั้งของเทศบาล และโรงเรียนอิสระที่ได้รับงบประมาณจากเทศบาลและรัฐไม่มีการเก็บค่าเล่าเรียน

งบประมาณการศึกษาก่อนประถมศึกษาและศูนย์เด็ก การศึกษาก่อนประถมศึกษาจัดหลายรูปแบบ เช่น อนุบาล ศูนย์เด็กตามบ้าน และการศึกษาก่อนประถมศึกษา ระบบเปิด (Open-pre-school) การศึกษาก่อนประถมศึกษาและศูนย์เด็กได้รับงบประมาณจากเทศบาล รัฐและค่าเล่าเรียนของเด็ก

ค่าเล่าเรียนของเด็กก่อนประถมศึกษาของแต่ละเทศบาลแตกต่างกัน ค่าเล่าเรียนเริ่มจาก 3% ของ

รายได้ผู้ปกครอง (สูงสุด SEK 1260) สำหรับลูกคนแรกในโรงเรียน ลูกคนที่ 2-3 เสีย 2% และ 1% ลูกคนที่ 4 ไม่เสียค่าเล่าเรียน ส่วนศูนย์เด็กจะคิด 2% ของรายได้ผู้ปกครอง (สูงสุด SEK 840) สำหรับเด็กคนแรก และ 1% สำหรับเด็กคนที่ 2-3 และไม่เสียค่าเล่าเรียนสำหรับเด็กคนต่อไป SNAE จะทบทวนค่าเล่าเรียนเด็กอีกครั้งใน ค.ศ. 2007

เงินเดือนครูการศึกษาก่อนประถมศึกษาเป็นภาระของโรงเรียน ครูและสหภาพครูเจรจาเงินเดือนขั้นต่ำ และสภาวะการทำงานของเจ้าหน้าที่ศูนย์เด็ก ครูและครูใหญ่ การศึกษาก่อนประถมศึกษาของเทศบาล Swedish Association of Local Authority and Regions เจรจากับสหภาพครู

งบประมาณการศึกษาระดับการศึกษาภาคบังคับ งบประมาณการศึกษาคะบังคับของโรงเรียนเทศบาลและโรงเรียนอิสระมาจากเทศบาลและรัฐ ไม่มีการเก็บค่าเล่าเรียน งบประมาณจากรัฐจะพิจารณาจากปัจจัยหลายประการ เช่น ขนาดของประชากรในเขตเทศบาล ลักษณะโครงสร้างอายุและความหนาแน่นของประชากร โครงสร้างและจำนวนคนเข้าเมือง กรรมการของเทศบาลเป็นผู้พิจารณางบประมาณโรงเรียน บงลงทุน เช่น งบก่อสร้างบางเทศบาลจัดทำเอง แต่บางเทศบาลมอบอำนาจให้โรงเรียนเป็นผู้ดำเนินการเทศบาลสามารถจ้างบริษัท หรือองค์กรทำการสอนบางรายวิชาได้

งบประมาณการศึกษาระดับอุดมศึกษา การอุดมศึกษาไม่คิดค่าเล่าเรียนจากนักศึกษา งบประมาณจะมาร่วมกับเป้าหมายและกรอบการทำงานที่รัฐกำหนด เป้าหมายจะกำหนดรายวิชา บางวิชาสำหรับแต่ละปริญญาเป็นแผน 4 ปี และแผนข้างหน้าอีก 4 ปี โดยกำหนดจำนวนนักศึกษาเต็มเวลา บางสาขาวิชา ระดับปริญญาตรี (ปัจจุบันกำหนดจำนวนนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี) งบประมาณสูงสุดพิจารณาจากจำนวนนักศึกษาและผลงานที่ควรจะเป็นของแต่ละปีงบประมาณ และงานเฉพาะอื่นๆ ที่อาจจะต้องการงบประมาณเพิ่มเติม

มหาวิทยาลัยต้องพิจารณาค่าใช้จ่ายในการให้การศึกษาแก่นักเรียนพิเศษ เช่น 0.3% สำหรับนักศึกษาเหล่านี้ ถ้าไม่เพียงพอก็ขอเพิ่มได้

อาจารย์ในมหาวิทยาลัยจ้างโดยสถาบัน เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ เงินเดือนเป็นผลการเจรจาระหว่างตัวอาจารย์ สถาบันและสหภาพอาจารย์ สถาบันอิสระที่รับเงินจากรัฐต้องปฏิบัติตามกฎและระเบียบของรัฐ ส่วนมหาวิทยาลัยที่ไม่รับเงินจากรัฐจะคิดค่าเล่าเรียนจากนักศึกษา

สถาบันจะได้รับงบประมาณก่อนปีงบประมาณ รวมทั้งงบประมาณกิจกรรมพิเศษอื่นๆ จำนวนเงินที่ได้รับจริงๆ จะพิจารณาตอนปลายปีงบประมาณอีกครั้ง เมื่อทราบผลการเรียนแล้ว สถาบันที่สามารถรับนักศึกษาได้ต่ำกว่างบประมาณ หรือสูงกว่างบประมาณไม่เกิน + หรือ - 10% ของงบประมาณสูงสุด อาจจะต้องผูกพันไปปีงบประมาณต่อไป งบประมาณการศึกษาประเภท หรือปริญญาเดียวกัน รายหัวจะเท่ากันทุกสถาบัน และต่างปริญญาทั้งงบประมาณก็จะต่างกัน สถาบันจะต้องมีการจัดทำรายงานกิจกรรมการใช้งบประมาณและผลงานประจำปี

สถาบันอุดมศึกษาอาจจะจ้างบริษัท หรือองค์กรให้ทำการฝึกอบรมบางโปรแกรม หรือบางรายการ และปัจจุบันเป็นที่นิยมมากขึ้น สถาบันจัดตั้งหน่วยงานมาทำหน้าที่เหล่านี้ หน่วยงานหรือรัฐบาลต่างประเทศทำสัญญาจ้างกับสถาบันในสวีเดนได้

เอกสารอ้างอิง

Eurybase

The Information Database on Education Systems in Europe, The Education System in Sweden.

การจัดการศึกษาปฐมวัย ตามความต้องการของผู้ปกครองนักเรียน ในเขตเทศบาลสำนักท้อน อ.บ้านฉาง จ.ระยอง

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยในประเทศไทยนั้นมีการพัฒนาจัดการศึกษามาเป็นระยะเวลานาน ตั้งแต่สมัยโบราณ เริ่มดำเนินการเพื่อการปฏิรูปการศึกษาตั้งแต่ปีการศึกษา 2539 โดยได้กำหนดขอบข่ายของการปฏิรูปการศึกษา เพื่อปรับปรุงการดำเนินงานทางการศึกษาและเพื่อแก้ไขปัญหาและอุปสรรคที่มีอยู่เดิม ให้เบาบางลงหรือหมดไป รวมทั้งเพื่อพัฒนาคุณภาพทางการศึกษาให้บรรลุจุดมุ่งหมายตามที่ต้องการและยกระดับคุณภาพมาตรฐานการศึกษาให้สูงขึ้น มีศักยภาพในการพัฒนาตนเองให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีและพัฒนาประเทศชาติอยู่ในสังคมโลกอย่างเป็นสุข

คำว่า “ปฐมวัย” คือ วัยเริ่มแรกของชีวิตโดยเริ่มจากวัยแรกเกิดจนถึง 6 ปี การศึกษาปฐมวัยเป็นภาวะใหม่ของการพัฒนาชุมชน เพื่อส่งเสริมการศึกษาและความเป็นอยู่ของคนในชุมชนให้ดีขึ้นและนับวันจะมีความสำคัญต่อชุมชนมากยิ่งขึ้น ซึ่งแต่เดิมเด็กอยู่กับครอบครัวที่มีผู้ใหญ่ดูแล เพราะครอบครัวไทยแต่โบราณเป็นครอบครัวแบบขยาย คือ มีปู่ ย่า ตา ยาย อยู่รวมกัน แต่ปัจจุบันสังคมไทยกลายเป็นครอบครัวเดี่ยว คือ มีพ่อ แม่ ลูก ทั้งแม่ยังออกไปประกอบอาชีพนอกบ้านเพื่อเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัว

ดังนั้น พ่อ แม่จึงนำลูกไปฝากไว้ตามสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานบริบาล ทารก หรือโรงเรียนอนุบาลเร็วขึ้น การศึกษาปฐมวัยจึงกลายเป็นความจำเป็นของชีวิตมากขึ้นกว่าเดิม เด็กเริ่มเรียนรู้ประสบการณ์ต่างๆ จากสภาพแวดล้อมใกล้ตัวและบุคคลอื่นที่มีส่วนในการอบรมเลี้ยงดูเด็กและเริ่มเรียนรู้ความแตกต่างระหว่างเพศ เลียนแบบพฤติกรรมที่พบเห็นและรู้ว่าตนมีความสามารถที่จะทำกิจกรรมบางอย่างได้ ผู้ที่ดูแลเด็กจึงควรใช้เวลาในการเลี้ยงดูเด็กอย่างมีคุณภาพคือ ต้องรู้จักวิธีถ่ายทอดลักษณะท่าทาง ลักษณะการประพฤติตนที่เหมาะสมให้กับเด็ก เพื่อให้เด็กทราบแนวทางที่ถูกต้องและเหมาะสมในการปฏิบัติตน

สังคมที่แวดล้อมตัวเด็กสามารถกำหนดให้เด็กมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกันได้และการกำหนดบุคลิกภาพของเด็กนี้จะเกิดขึ้นได้ง่ายเมื่อเด็กยังมีประสบการณ์ไม่มากนัก เด็กอายุประมาณ 3-6 ปีนี้เป็นวัยที่มีการพัฒนาทุกด้านสืบต่อมาจากวัยทารก ซึ่งเป็นวัยแรกสุดของชีวิต พฤติกรรมที่เด็กปฐมวัยจะแสดงออกจึงมีพื้นฐานมาจากพัฒนาการขั้นแรกของเด็กเป็นไปด้วยดีมีความเหมาะสมแล้ว พัฒนาการที่เกิดขึ้นในช่วงปฐมวัยก็จะพัฒนาไปในแนวทางที่ดีด้วยเช่นกัน จึงนับว่าช่วงชีวิตนี้มีความสำคัญสำหรับการพัฒนาบุคลิกภาพของเด็กปฐมวัย

คณะกรรมการพัฒนาการศึกษาอบรมเลี้ยงดูเด็ก (2535, หน้า 1-2) ได้ระบุว่า เด็กวัยแรกเกิด ถึงอายุ 12 ปี เป็นวัยทองของชีวิต เริ่มตั้งแต่วัยทารก 0-2 ปี ซึ่งเป็นช่วงที่มีการพัฒนาอย่างรวดเร็วในด้านความเจริญเติบโตทางด้านร่างกาย เพื่อเป็นฐานรองรับการพัฒนาทางสติปัญญาและความมั่นคงทางจิตใจ ตลอดจนบุคลิกภาพและลักษณะนิสัยพื้นฐานด้วยในเวลาเดียวกัน ความเจริญเติบโตอย่างรวดเร็วทางด้านร่างกายและจิตใจจะดำเนินต่อเนื่องกันมาตลอดจนถึงวัยก่อนเข้าเรียน คือ วัย 3 - 5 ปี และเมื่อเด็กเริ่มเข้าสู่วัยเรียนคือ อย่างเข้าปีที่ 6 จนถึงอายุ 12 ปี การพัฒนาทางด้านร่างกายยังดำเนินต่อไป แต่ในอัตราการเจริญเติบโตที่ช้ากว่าวัยทารกและวัยก่อนเข้าเรียน ขณะเดียวกันก็จะมีอัตราการเจริญเติบโตเพิ่มขึ้นอีกมากทางด้านสติปัญญา สังคม อารมณ์ บุคลิกภาพ และจริยธรรม

กล่าวได้ว่า ในช่วงอายุ 0 - 12 ปี ของชีวิตเด็กที่อยู่ในสภาพแวดล้อมปกติจะสามารถพัฒนาไปได้อย่างมากทั้งในด้านร่างกาย สติปัญญา สังคม อารมณ์ บุคลิกภาพ และจริยธรรม โดยผ่านกระบวนการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว และได้รับการเรียนรู้จากกระบวนการชดเชยทางสังคมในโรงเรียน รวมทั้งองค์ประกอบอื่นๆ อีกมาก

ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนในระดับปฐมวัย ซึ่งปฏิบัติงานร่วมกับครูและบุคลากรทางการศึกษาได้เล็งเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยจึงเห็นสมควรดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาในระดับปฐมวัยของโรงเรียนในเขตเทศบาลสำนักท้อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง เพื่อนำผลการวิจัยมาเป็นแนวทางในการพัฒนาการจัดการศึกษาปฐมวัยในโรงเรียนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาความต้องการการจัดการศึกษาปฐมวัยของผู้ปกครองนักเรียนในเขตเทศบาลสำนักท้อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง

2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการการจัดการศึกษาปฐมวัยของผู้ปกครองนักเรียนในเขตเทศบาล
สำนักทอง อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง จำแนกตามสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม

สมมติฐานวิจัย

1. ผู้ปกครองนักเรียนในเขตเทศบาลสำนักทองที่มีเพศต่างกัน มีความต้องการการจัดการศึกษา
ปฐมวัยแตกต่างกัน

2. ผู้ปกครองนักเรียนในเขตเทศบาลสำนักทองที่มีอายุต่างกัน มีความต้องการการจัดการศึกษา
ปฐมวัยแตกต่างกัน

3. ผู้ปกครองนักเรียนในเขตเทศบาลสำนักทองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความต้องการการ
จัดการศึกษาปฐมวัยแตกต่างกัน

4. ผู้ปกครองนักเรียนในเขตเทศบาลสำนักทองที่มีอาชีพต่างกัน มีความต้องการการจัดการศึกษา
ปฐมวัยแตกต่างกัน

5. ผู้ปกครองนักเรียนในเขตเทศบาลสำนักทองที่มีรายได้ต่างกัน มีความต้องการการจัดการศึกษา
ปฐมวัยแตกต่างกัน

ผู้ปกครองที่มีเพศต่างกันมีความต้องการจัดการศึกษาปฐมวัยในเขตเทศบาลสำนักทองในภาพรวม
และรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน สำหรับผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ต่างกันมีความ
ต้องการจัดการศึกษาปฐมวัยในภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่าผู้ปกครองที่มีระดับ
การศึกษาต่างกันมีความต้องการจัดการศึกษาปฐมวัยด้านการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกัน อย่างมีนัย
สำคัญทางสถิติที่ .01 และผู้ปกครองที่มีอาชีพแตกต่างกันมีความต้องการจัดการศึกษาปฐมวัยด้านอาหาร
และสิ่งอำนวยความสะดวกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ส่วนผู้ปกครองที่มีรายได้ต่าง
กันมีความต้องการจัดการศึกษาปฐมวัยด้านสิ่งอำนวยความสะดวกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .01

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยมุ่งศึกษาความต้องการจัดการศึกษาปฐมวัยของผู้ปกครอง
นักเรียนในเขตเทศบาลสำนักทอง

ประชากร

ประชากร คือ ผู้ปกครองนักเรียนในระดับ
อนุบาลปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ปี
การศึกษา 2549 ของโรงเรียนในเขตเทศบาล
สำนักทอง อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง จำนวน
นักเรียนทั้งหมด 1,315 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้ปกครองนักเรียนใน
ระดับอนุบาลปีที่ 1 ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น

ปีการศึกษา 2549 ของโรงเรียนในเขตเทศบาลสำนักท้อน อำเภอบ้านฉาง จังหวัดระยอง จำนวนนักเรียนทั้งหมดทั้งหมด 306 คน โดยใช้สูตรการหาขนาดตัวอย่างของยามานะ (Yamane) ที่มีระดับความมีนัยสำคัญ .05 ความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 สุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของแต่ละชั้นเรียน

ตัวแปร

ตัวแปรอิสระ คือ ภูมิหลังของผู้ปกครอง คือ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้รวมของผู้ปกครองต่อเดือน

ตัวแปรตาม คือ การจัดการศึกษาปฐมวัยตามความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนในเขตเทศบาลสำนักท้อนใน 5 ด้าน

- ด้านการจัดการเรียนการสอน
- ด้านผู้สอน
- ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม
- ด้านอาหาร
- ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ

เครื่องมือ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการวิจัย โดยมีขั้นตอนในการสร้างแบบสอบถาม ดังนี้ ศึกษา ค้นคว้าเอกสารที่เกี่ยวข้องกับแนวคิด ทฤษฎี เอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับภูมิหลังของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามชนิดเลือกตอบ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการจัดการศึกษาปฐมวัยของผู้ปกครองนักเรียนในเขตเทศบาลสำนักท้อน โดยแยกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านผู้สอน ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านอาหารและด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ เป็นแบบสอบถามประมาณค่า (Rating Scale)

สรุปผลการวิจัย

ผู้ปกครองนักเรียนในเขตเทศบาลสำนักท้อนส่วนใหญ่มีความต้องการจัดการศึกษาปฐมวัยในระดับมาก ดังนี้

ด้านการจัดการเรียนการสอน โรงเรียนตรวจสอบความพร้อมของครูในการเตรียมตนเองเพื่อเป็นแหล่งความรู้สำหรับเด็ก

ด้านผู้สอน ผู้สอนมีความเข้าใจและสามารถจัดทำแผนการจัดประสบการณ์และใช้แผนได้อย่างถูกต้อง

ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม อาคารเรียนมีความมั่นคง แข็งแรง และปลอดภัย

ด้านอาหาร อาหารมีรสชาติเหมาะสมกับวัยของเด็ก

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ โรงเรียนจัดให้มีการประกันอุบัติเหตุ

ข้อเสนอแนะ

1) การจัดการศึกษาปฐมวัยตามความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนในเขตเทศบาลสำนักทอนด้านการจัดการเรียนการสอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โรงเรียนควรตรวจสอบความพร้อมของครูในการเตรียมตนเอง เพื่อเป็นแหล่งความรู้สำหรับเด็ก จัดให้มีการฝึกอบรมครูให้มีความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักสูตรและการจัดแผนการสอนที่เหมาะสม

2) การจัดการศึกษาปฐมวัยตามความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนในเขตเทศบาลสำนักทอน ด้านผู้สอนโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ควรเน้นพัฒนาด้านจัดหาครูที่มีความรู้ ความเข้าใจและสามารถทำแผนการสอนและนำไปใช้ได้ถูกต้องและครูต้องมีจิตใจรักเด็ก ดูแลเอาใจใส่เด็กอย่างสม่ำเสมอ อบรมสั่งสอนให้ความรู้แก่เด็กได้ดี และครูควรพุดจาให้สุขภาพ อ่อนโยนกับเด็กทุกคนและบุคคลอื่นๆ

3) การจัดการศึกษาปฐมวัยตามความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนในเขตเทศบาลสำนักทอน ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โรงเรียนควรจัดให้มีห้องจัดกิจกรรมเสริมการเรียนรู้ที่ได้มาตรฐาน อาคารเรียนมีความมั่นคง แข็งแรง และปลอดภัย

4) การจัดการศึกษาปฐมวัยตามความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนในเขตเทศบาลสำนักทอน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โรงเรียนควรจัดให้มีการประกันอุบัติเหตุ มีครูดูแลรับ-ส่งนักเรียนหน้าประตูโรงเรียนทุกเช้า-เย็น แต่สิ่งที่โรงเรียนควรปรับปรุงในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการคือ ตรวจสอบเครื่องเล่นทุกชิ้นตลอดปีการศึกษา

5) การจัดการศึกษาปฐมวัยตามความต้องการของผู้ปกครองนักเรียนในเขตเทศบาลสำนักทอน ด้านอาหารโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โรงเรียนควรจัดอาหารให้มีรสชาติเหมาะสมกับวัยของเด็กและมีสารอาหารครบ 5 หมู่ในปริมาณที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก ถ้าเด็กได้รับสารอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการที่เหมาะสมจะช่วยส่งเสริมพัฒนาการด้านร่างกายของเด็ก

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองเกี่ยวกับผลการดำเนินงานของโรงเรียนในเขตเทศบาลสำนักทอน

2. ควรศึกษาปัจจัยสำคัญในการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนในเขตเทศบาลสำนักทอน

เลือก NGV หรือ LPG แบบไหนจะดีกว่ากัน

วิกฤตการณ์น้ำมันที่ประเทศไทยกำลังเผชิญอยู่นี้ ทำให้ได้รับผลกระทบกันถ้วนหน้า รถเมล์ รถโดยสาร และข้าวของขึ้นราคาทุกชนิด เมื่อเปรียบเทียบกับค่าครองชีพอย่างเรา ยิ่งผู้ใช้รถยนต์จะได้รับผลกระทบไปเต็มๆ ต่างพยายามหาทางออก ลดค่าใช้จ่าย ด้วยการเปลี่ยนจากน้ำมันมาใช้ก๊าซ NGV หรือก๊าซ LPG เพิ่มขึ้น ซึ่งมีจำนวนไม่น้อยที่ลังเลว่าจะเลือกใช้อะไรดี และทั้ง 2 ชนิดนี้มีความแตกต่างกันอย่างไร ดิฉันเองก็สนใจเหมือนกัน จึงพยายามศึกษาจากผู้มีประสบการณ์และสืบค้นจากเว็บไซต์ต่างๆ จึงขอนำข้อมูลมาเล่าสู่กันฟังค่ะ

NGV ย่อมาจาก Natural Gas Vehicles คือ ก๊าซธรรมชาติ หรือเรียกอีกอย่างหนึ่งว่า CNG ย่อมาจาก Compressed Natural Gas หรือก๊าซธรรมชาติอัด มีแหล่งผลิตในประเทศจากบ่อก๊าซในบริเวณอ่าวไทย และผ่านกระบวนการแยกก๊าซจากโรงแยกก๊าซ อีกส่วนหนึ่งนำเข้าจากประเทศพม่า ไม่ต้องผ่านการแยกก๊าซ ก๊าซ NGV อยู่ในสภาพถูกอัดด้วยแรงดันในถังสูงประมาณ 3,000 ปอนด์ต่อตารางนิ้ว จึงต้องเก็บไว้ในถังที่มีความแข็งแรงทนทานก่อนนำมาใช้เป็นเชื้อเพลิง

ก๊าซธรรมชาติเกิดจากฟอสซิล หรือการย่อยสลายตัวของซากพืชซากสัตว์ที่สะสมมานานหลายร้อยล้านปีจนแปรสภาพเป็นก๊าซ มีองค์ประกอบ

ของก๊าซมีเทน (Methane) เป็นส่วนใหญ่ และมีสารไฮโดรคาร์บอน เช่น คาร์บอนไดออกไซด์ ไฮโดรเจนซัลไฟด์ผสมอยู่ เป็นก๊าซที่มีน้ำหนักเบากว่าอากาศ ไม่มีสี ไม่มีกลิ่นและไม่มีพิษต่อสภาพแวดล้อม เมื่อเกิดการรั่วไหลจะกระจายไปตามบรรยากาศอย่างรวดเร็ว โดยอุณหภูมิติดไฟเองได้สูงถึง 650 องศาเซลเซียส เวลาเผาไหม้จะเป็นเชื้อเพลิงสะอาดและส่งผลกระทบท่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด มีราคาถูกกว่าเชื้อเพลิงชนิดอื่น ขณะนี้ราคาลิตรละประมาณ 8.50 บาท รัฐบาลมีมาตรการสนับสนุนหลายอย่าง เช่น การลดหย่อนภาษีรถยนต์ที่ใช้ก๊าซ NGV รวมไปถึงราคาง้ออาหาร การกำหนดให้แท็กซี่ใหม่ต้องติด NGV เป็นต้น

ข้อกังวลเกี่ยวกับก๊าซ NGV คงเห็นจะเป็นเรื่องค่าติดตั้งที่สูงมาก โดยการติดตั้ง NGV จะมี 2 ระบบ คือ ระบบดูดก๊าซ ราคาประมาณ 4 - 5 หมื่นบาท ระบบฉีดก๊าซประมาณ 6 - 7 หมื่นบาท บั้มเติมก๊าซยังมีไม่มากนัก ประมาณ 200 แห่ง ทำให้ติดขัดกันพอควร ยิ่งในกทม.ด้วยแล้วต้องเข้าคิวกันนานมาก พอมาถึงของเรา ก๊าซหมดพอดีก็มีให้ไต่ยืนกันบ่อย แต่เมื่อเร็ว นี้ พล.ท.(หญิง) พูนภิรมย์ ลิปตพัลลภ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพลังงาน ออกมาให้ข่าวว่า ลีนปีนี้ บริษัท ปตท.จะเร่งสร้างปั้มถึง 320 แห่ง และตั้งเป้าไว้ว่า เมื่อสิ้นปี 2554 จะมีปั้ม NGV ให้ได้ 725 แห่ง

ส่วน LPG ย่อมาจาก Liquefied Petroleum Gas คือ ก๊าซปิโตรเลียมเหลว ได้มาจากกระบวนการกลั่นน้ำมันดิบในโรงกลั่นน้ำมัน หรือ

กระบวนการแยกแก๊สธรรมชาติ เป็นสารประกอบไฮโดรคาร์บอน มีการผสมกันของก๊าซหลักอยู่ 2 ชนิด ได้แก่ ก๊าซโพรเพน (Propane) เป็นส่วนใหญ่ และบิวเทน (Butane) มีน้ำหนักหนักกว่าอากาศ เมื่อเกิดการรั่วไหลจะลอยตัวอยู่บนพื้น มีโอกาสลุกไหม้ได้ ไม่มีสี ไม่มีกลิ่น ไม่มีสารตะกั่วเจือปน ไม่เป็นมลพิษต่อสิ่งแวดล้อม เช่นเดียวกับก๊าซธรรมชาติ จึงมีข้อกำหนดให้เติมสารมีกลิ่น เพื่อส่งสัญญาณการเตือน หากเกิดการรั่วซึมหรือรั่วไหล มีแรงดันในถังประมาณ 110-120 ปอนด์ต่อตารางนิ้ว อุณหภูมิที่จะติดไฟเองได้ประมาณ 480 องศาเซลเซียส

ก๊าซ LPG ใช้เป็นก๊าซหุงต้มในครัวเรือนที่เราคุ้นเคยกันดี รวมไปถึงการใช้ในโรงงานอุตสาหกรรม นำมาใช้ในยานยนต์เมื่อปี 2513 และเพิ่มมากขึ้นในช่วงที่เกิดวิกฤตการณ์น้ำมันเมื่อปี 2516 จนถึงปัจจุบัน โดยเฉพาะในรถแท็กซี่ ราคาติดตั้งจะถูกกว่าการติดตั้งระบบ NGV โดยมี 2 ระบบ เช่นกัน คือ 1. ระบบดูดก๊าซ ราคาประมาณหมื่นกว่าบาท 2. ระบบหัวฉีด ราคาประมาณ 3 - 4 หมื่นบาท ส่วนปั๊มเติมก๊าซ LPG ทั่วประเทศมีเยอะมาก ราคาจะอยู่ที่ประมาณลิตรละ 11.00 บาท โดยขนาดของถัง LPG จะบรรจุได้มากและไม่ต้องเติมก๊าซบ่อยเหมือนถังก๊าซ NGV ที่มีขนาดเล็กกว่า

ในด้านความปลอดภัยนั้น จากข้อมูลของบริษัท ปตท. บอกว่า ก๊าซ NGV เป็นเชื้อเพลิงที่ปลอดภัยที่สุด เมื่อเทียบกับน้ำมันเชื้อเพลิงชนิดอื่น ส่วนผู้ใช้รถยนต์ใช้ LPG ส่วนใหญ่ จะพูดเป็นเสียงเดียวกันว่า มีความปลอดภัย ใช้มานานแล้ว

กว่า 20 ปี โดยเฉพาะในรถแท็กซี่ สำหรับบุคคลทั่วไปหรือร้านที่ติดตั้งต่างบอกว่าปลอดภัยหากอุปกรณ์และการติดตั้งได้มาตรฐาน

นอกจากนี้ไม่ว่ารถยนต์ของท่านจะติดตั้งด้วยระบบใด เมื่อติดตั้งเรียบร้อยแล้ว ต้องแจ้งต่อสำนักงานขนส่งที่ท่านจดทะเบียนไว้

ในภาวะที่น้ำมันพุ่งกระฉูด ยังไม่มีที่ที่จะคงที่หรือลดลงเมื่อใด น่าจะถึงเวลาที่เราจะต้องเลือกใช้ NGV หรือ LPG รวมถึงพลังงานทดแทนอื่นที่ไม่ต้องพึ่งพาก๊าซโอเปค และเป็นกรช่วยเหลือภาวะโลกร้อน แถมประหยัดเงินในกระเป๋า แต่อย่าลืมพิจารณาส่วนอื่น เช่น การวางแผนและศึกษาเส้นทางให้ดีกว่าเดินทาง ความคุ้มค่าทั้งในเรื่องของค่าใช้จ่ายในการติดตั้ง ความสะดวกในการเติมเชื้อเพลิง ตรวจสอบสภาพรถเป็นประจำ ไม่โทรศัพท์ขณะเติมก๊าซ หรือกระทำการสิ่งใดที่จะเกิดประกายไฟในขณะที่ใช้รถ เป็นต้น

ท่านที่สนใจสามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้จากแหล่งข้อมูลด้านล่าง จากผู้มีประสบการณ์ใช้รถยนต์ทั้ง 2 ระบบ หรือข้อมูลข่าวสารที่ผ่านสื่อต่างๆ เพื่อประกอบการตัดสินใจที่ดีและเหมาะสมที่สุด

แม้ว่าเราจะมีทางเลือกใช้ก๊าซแทนน้ำมัน สิ่งที่ต้องตระหนักก็คือ การคาดประมาณสำรองก๊าซธรรมชาติของไทยจะใช้ได้อีกประมาณ 30 - 40 ปี ช่างหน้า การใช้พลังงานทดแทนจึงควรใช้ด้วยความรอบคอบและรัฐบาลจะต้องมีการวางแผนรองรับการใช้ก๊าซในปริมาณที่เพิ่มขึ้นในอนาคต

แหล่งข้อมูล :

หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ ฉบับวันที่ 8 มิถุนายน 2551
<http://www.eppo.go.th>
<http://www.gasthai.com>
<http://www.nsgaslpq.co.th>
http://pttweb2.pttplc.com/webngv/kw_df.aspx
<http://www.thaienergynews.com/default.asp>

เสียมเรียม หรือ เสียมราฐ

เสียมเรียม (Siem Reap) หรือที่คนไทยเรียกว่า “เสียมราฐ” (สยาม เล้าเจริญ, 2547) เป็นเมืองหนึ่งของประเทศกัมพูชา และเป็นที่ตั้งของโบราณสถานและปราสาทหินใหญ่ - น้อย ประมาณ 200 แห่ง มีความงดงามตระการตา รวมถึงเรื่องราวประวัติศาสตร์ที่ยาวนาน สาเหตุที่มีโบราณสถานและปราสาทหินจำนวนมาก เพราะเสียมเรียมเป็นที่ตั้งของเมืองหลวงเก่าของอาณาจักรขอม โบราณหลายสมัย ได้แก่ เมืองพระนคร (ยโศธรปุระ) และเมืองพระนครหลวง (นครธม)

ในบรรดาปราสาทหินเหล่านี้มีปราสาทหินที่สำคัญ 2 แห่งที่มีชื่อเสียงกระจายไปทั่วโลก ซึ่งในแต่ละปีมีนักท่องเที่ยวจากนานาประเทศเดินทางมาเที่ยวชมเป็นจำนวนมาก แหล่งท่องเที่ยวสำคัญที่คนทั่วโลกรู้จักกันดี คือ ปราสาทนครวัด (Angkor Wat) ที่ได้รับการยกย่องและจัดอันดับให้เป็นสิ่งมหัศจรรย์หนึ่งในเจ็ดของโลกเช่นเดียวกับดินแดนลุ่มแม่น้ำไนล์สมัยโบราณ และปราสาทบายน (Bayon)

เสียมเรียมอยู่ห่างจากกรุงเทพฯ ประมาณ 420 กม. และอยู่ห่างจากชายแดนไทย ที่อำเภอ อรัญประเทศ จังหวัดสระแก้วเพียง 152 กม. เท่านั้น เสียมเรียมเป็นเมืองใหญ่ การค้าคึกคัก โดยเฉพาะการท่องเที่ยว อาหารการกินเหมือนกับประเทศไทย มีโรงแรมระดับ 4 ดาว และ 5 ดาว รองรับนักท่องเที่ยว นักท่องเที่ยวส่วนมากจะพบว่า เป็นคนเอเชีย ส่วนใหญ่เป็นคนเกาหลี ญี่ปุ่น เวียดนาม ไทย

และตะวันตกบ้าง

โรงแรมเหล่านี้มีลักษณะพิเศษ กล่าวคือ การบริหารจัดการเป็นระเบียบ โดยความสูงของอาคารต้องไม่เกิน 4 ชั้น คือสูงไม่เกินยอดปราสาทนครวัด แต่ที่น่าสนใจคือ โรงแรมต่างๆ จะตกแต่งและออกแบบโรงแรมคล้ายๆ กับวัดในประเทศไทย คือด้านหน้าของโรงแรมจะทำเป็นสามเหลี่ยมหน้าจั่ว มีลวดลาย ตีกระจกกลางรักปิดทอง คล้ายกับหน้าบันวัดของประเทศไทย และมีเรื่องเล่าว่า นักท่องเที่ยวชาวเกาหลี และญี่ปุ่น เมื่อมาเห็นจะยกมือไหว้ เพราะส่วนมากนักท่องเที่ยวเหล่านี้ ก่อนที่จะมาเสียบร้อยจะไปเที่ยวประเทศไทยก่อนแล้วจึงจะมาเสียบร้อย และระหว่างที่อยู่ในประเทศไทย เมื่อไปเที่ยววัด ไกด์จะแนะนำให้ยกมือไหว้พระที่อยู่ในวัด เมื่อมาเห็นโรงแรมที่มีลักษณะคล้ายวัดจึงยกมือไหว้

จากการสัมภาษณ์คุณชันติ (ไกด์ชาวกำพูชา) เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2551 เล่าถึงประวัติศาสตร์ของเขมรโบราณ หรือเรียกอีกอย่างว่า “ชาวกำพูชา” มีลักษณะวัฒนธรรมของโบราณสถานคือ มีความเป็นตัวของตัวเองในด้านศิลปะอย่างเด่นชัด และแน่นอนสิ่งก่อสร้างทุกแห่งล้วนเกี่ยวเนื่องในศาสนาทั้งสิ้น ประเทศกำพูชาภายใต้การปกครองของเขมรแดง ระหว่างปี พ.ศ. 2518 - พ.ศ.2522 มีรูปแบบการปกครองเพื่อสร้าง “สังคมใหม่” สิ่งแรกที่เขมรแดงกระทำหลังจากได้รับอำนาจคือ การกวาดต้อนประชาชนกำพูชาทั้งหมดจากกรุงพนมเปญและเมืองสำคัญอื่นๆ ให้ทำการเกษตรในพื้นที่ชนบท

คนที่เป็น “ศัตรูทางชนชั้น” ไม่ว่าจะทหาร ข้าราชการ เชื้อพระวงศ์ ผู้มีการศึกษา หรือผู้มีวิชาชีพเฉพาะในด้านต่างๆ จะถูกแบ่งแยกออกมาและสังหารหมู่ การกระทำดังกล่าวนี้ ส่งผลให้ประชาชนชาวกำพูชาต้องเสียชีวิตจากการถูกสังหาร ถูกบังคับใช้แรงงาน และมีสภาพความเป็นอยู่อย่างอดอยาก ในสมัยนั้นระบบเงินถูกยกเลิกกลายเป็นเศษกระดาษระบบการแลกเปลี่ยนสิ่งของเกิดขึ้น ประชาชนถูกกวาดต้อนจากเมืองหลวงและถูกสังหาร

ทั้งนี้เพราะว่า ผู้นำในขณะนั้นมีความคิดว่าคนที่มีความรู้ เป็นผู้ที่ปกครองยาก และเป็นศัตรูต่อการปกครอง ด้วยเหตุผลนี้เองจึงเป็นสาเหตุให้ผู้มีความรู้ความสามารถในการที่จะทำให้สังคมขับเคลื่อนไปข้างหน้าได้ถูกสังหารตายไปแทบหมดประเทศ ผู้ที่หนีทันก็อพยพหนีเข้าประเทศไทย และบางคนอพยพหนีไปอยู่ประเทศฝรั่งเศส

ภายหลังประชาชนถูกบังคับให้ทำการเกษตร โดยที่ผลผลิตทั้งหมดตกเป็นของรัฐ เครื่องจักรต่างๆ ไม่ให้ใช้ เพราะบงบอกถึงลักษณะความเป็น “ทุนนิยม” ผลผลิตที่ประชาชนถูกบังคับใช้แรงงานนั้นรัฐบาลนำไปแลกเปลี่ยนอาวุธ เพื่อใช้ฆ่าประชาชนเหล่านั้นเอง ประชาชนที่ผ่านพ้นช่วงเวลาวิกฤตแห่งความยากลำบาก บางคนฝังสมบัติไว้ก่อนถูกนำตัวไป ก็กลับมาซูดสมบัติเก่าเอามาตั้งตัว บ้านที่ว่างเปล่าในเมืองหลวง เนื่องจากเจ้าของเสียชีวิตหมดก็ถูกคนเข้าไปจับจองเข้าพักอาศัย

ประเทศกำพูชาอยู่ภายใต้การปกครองของเขมรแดง เป็นระยะเวลาเกือบ 4 ปี ทำให้ประชากร 3 ล้านกว่าคน จากประชากรทั้งหมด 7.5 ล้านคน (ในปี พ.ศ.2518) ซึ่งเป็นจำนวนเกือบครึ่งของประชากรทั้งประเทศที่ต้องตายด้วยน้ำมือของคนชาติเดียวกันเอง จึงเป็นเหตุให้ในปัจจุบันนี้

ประชากรที่อยู่ในช่วงอายุ 40-50 ปี มีจำนวนน้อย เพราะเป็นคนกลุ่มใหญ่ที่ถูกสังหารในยุคของเขมรแดงเรื่องอำนาจ ปัจจุบันประเทศกัมพูชาต้องนำเข้าผลิตภัณฑ์สาธารณสุขไปภาคขั้นพื้นฐานบางประเภท รวมถึงระบบไฟฟ้าที่ไม่สามารถผลิตไฟฟ้าใช้เองได้ ต้องนำเข้าจากประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งราคาแพงมาก เช่นโรงแรมในเสียมเรียบต้องอาศัยเครื่องปั่นไฟฟ้าของตัวเอง ในเวลากลางคืน เพราะกระแสไฟฟ้าไม่เพียงพอ และยังมีประชาชนชาวบ้านอีกจำนวนมากที่ยังไม่มีไฟฟ้าใช้

การเดินทางจากประเทศไทยไปเมืองเสียมเรียบนั้น สามารถเดินทางได้ 2 เส้นทาง คือโดยสายการบิน และโดยทางรถยนต์ ทางสายการบินสามารถลงได้ที่สนามบินพนมเปญ และสนามบินเสียมเรียบ ถ้าลงที่สนามบินพนมเปญจะต้องโดยสารรถยนต์ต่อมาที่เสียมเรียบ หรือต่อเครื่องบินจากสนามบินพนมเปญมาสนามบินเสียมเรียบก็ได้แล้วแต่ความสะดวก

ส่วนการเดินทางโดยรถยนต์นั้นจะต้องเดินทางไปจุดผ่านแดน อำเภอรันประเทศ จังหวัดสระแก้ว ซึ่งเป็นจุดผ่านแดนไปยังเมืองเสียมเรียบแล้วจอดรอไว้ที่ด่านนั้น แล้วข้ามแดนไปฝั่งประเทศกัมพูชา เพื่อจ้างรถโดยสารต่อไปเมืองเสียมเรียบ ซึ่งถนนจะมีสภาพขรุขระและแคบ บางช่วงจะเป็นสะพานที่แคบๆ และถ้าเดินทางในช่วงฤดูแล้งก็จะมีฝุ่นตลบตลอดเส้นทาง แต่ถ้าเดินทางในช่วงฤดูฝน บางช่วงถนนอาจจะใช้การไม่ได้ เพราะฉะนั้นก่อนเดินทางด้วยทางรถยนต์จึงต้องศึกษาเส้นทางก่อนตัดสินใจ (สยาม เล้าเจริญ, 2547)

การเข้าชมโบราณสถานในเมืองเสียมเรียบ นักท่องเที่ยวต่างประเทศ ต้องเสียค่าเข้าชม ถ้าคิดราคาเป็นรายวัน วันละ 20 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา ต่อ 1 คน และถ้าเข้าชม 3 วัน คิดราคา 40 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (รวมค่าบริการห้องน้ำ) ต่อ 1 คน ซึ่งต้องมีการถ่ายรูปทำบัตรไว้เป็นหลักฐาน เพราะการเข้าชมปราสาทแต่ละแห่งนั้น ก่อนจะถึงทางเข้าจะต้องมีเจ้าหน้าที่ขึ้นมาตรวจบัตรปรนรถ 1 ครั้ง

และเมื่อถึงปราสาทจะตรวจอีก 1 ครั้ง ถ้าทำบัตรหายจะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการทำบัตรใหม่อีกครั้งหนึ่ง

โบราณสถานสำคัญที่นักท่องเที่ยวนิยมเข้าชมได้แก่ นครวัด นครธม ปราสาทบายน ปราสาทบันทายศรี ปราสาทพนมบาเค็ง ปราสาทพระขรรค์ และปราสาทตาพรหม

ปราสาทนครวัด

ปราสาทนครวัด เปรียบเสมือนวิมานของเทพเจ้าสูงสุดที่บรรจงชะลอลงมาประดิษฐานไว้ในโลกมนุษย์ และเป็นสถานที่ที่นักท่องเที่ยวตั้งใจไว้เป็นอันดับแรกที่ต้องการชม ปราสาทนครวัดสร้างขึ้นในสมัยพระเจ้าสุริยวรมันที่ 2 ราวพุทธศตวรรษที่ 17 (ระหว่างปี พ.ศ.1700-1799) เป็นศาสนสถานในศาสนาฮินดูลัทธิไวษณพนิกาย (นับถือพระวิษณุเป็นใหญ่) มีความเชื่อเกี่ยวกับจักรวาล ซึ่งมีเขาพระสุเมรุเป็นศูนย์กลางของจักรวาลหรือโลก ความเชื่อเหล่านี้จึงสะท้อนออกมาในรูปแบบผังของปราสาทที่มีปราสาทประธานเสมือนเขาพระสุเมรุหลังคาซ้อนกัน 7 ชั้นของปราสาทประธาน หมายถึงภูเขาที่ล้อมรอบเขาพระสุเมรุ และคูน้ำชั้นนอก หมายถึง มหาสมุทรที่ล้อมรอบจักรวาล

นอกจากนี้ยังเป็นปราสาทที่หันหน้าไปทางทิศตะวันตก ซึ่งถือว่าเป็นทิศของคนตาย นักปราชญ์ตะวันตกจึงสันนิษฐานว่า การสร้างปราสาทนี้คงสร้างอุทิศแก่ผู้ที่ตายแล้ว และยังคงเป็นที่เก็บพระบรมศพของพระเจ้าสุริยวรมันที่ 2 ตาม

ปราสาทนครวัด

ความเชื่อว่า เมื่อพระองค์สวรรคตแล้วพระองค์จะหลอมรวมเป็นหนึ่งเดียวกับเทพเจ้า และสถิตอยู่ที่เทวสถานอันเปรียบเสมือนเขาพระสุเมรุนี้ (สยามเล่าเจริญ, หน้า 26)

การเดินทางชมนครวัด แม้จะเหน็ดเหนื่อย แต่เมื่อสัมผัสบรรยากาศของปราสาทที่สูงส่ง และสวยงามของภาพนางอัปสรในแบบต่างๆ ที่สลักลวดลายภูเขาอาภรณ์ได้อย่างวิจิตรงดงาม ภาพลวดลายสลักพรรณพฤกษาบนฝาผนัง เสาศู หรือแม้แต่ช่องหน้าต่างขอบระเบียง และภาพเล่าเรื่องมหากาพย์ตามระเบียงด้านตะวันตกฝั่งใต้ และภาพสลักเรื่องราวเกี่ยวกับนรกสวรรค์ตามระเบียงทิศใต้ฝั่งตะวันออก ภาพสลักเรื่องราวพระราชกรณียกิจของพระเจ้าสุริยวรมันที่ 2 ตามระเบียงทิศใต้ฝั่งตะวันตก ซึ่งวิจิตรงดงามทำให้ความเหน็ดเหนื่อยนั้นหายไปเหมือนปลิดทิ้ง และมีความรู้สึกว่าคุณค่ากับการได้มาประเทศกัมพูชา

นครธม

นครธมสร้างขึ้นในสมัยพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 ราวพุทธศตวรรษที่ 18 เป็นเมืองสุดท้ายของอาณาจักรขอมโบราณ ตั้งอยู่ถัดจากปราสาทนครวัดไปทางทิศเหนือประมาณ 1,500 เมตร ผู้ที่สับสนระหว่างนครธมกับนครวัด จะได้อธิบายให้เข้าใจว่า นครวัดไม่ใช่เมือง แต่คือปราสาท เป็นศูนย์กลางของเมือง โยธธปุระ หรือเมืองพระนคร และเป็นศาสนสถาน ส่วนนครธม เป็นเมืองหลวง บางครั้งเรียกว่า เมืองพระนครหลวง และมีปราสาทบายนเป็นศูนย์กลางของเมือง ฉะนั้นจึงไม่มีปราสาทนครธมตามที่หลายคนเข้าใจ

นครธมสร้างเลียนแบบจักรวาล โดยมีปราสาทบายนเป็นศูนย์กลางจักรวาล สัญลักษณ์ของการเชื่อมระหว่างโลกมนุษย์กับสวรรค์ กำแพงพระนครเปรียบเสมือนภูเขาที่ล้อมเขาพระสุเมรุ และคูน้ำล้อมรอบเปรียบเสมือนมหาสมุทร คำว่า นคร แปลว่า เมือง ส่วน ธม แปลว่าใหญ่ นครธมจึงมีความหมายว่า เมืองใหญ่ สร้างขึ้นหลังจากพระเจ้า

ชัยวรมันที่ 7 ทรงกอบกู้เอกราชได้จากพวกจาม เมืองใหม่นี้สร้างอย่างมีระเบียบแบบแผนและใหญ่โต มีแผนผังเป็นสี่เหลี่ยม กำแพงศิลาแลงล้อมรอบเมืองทั้งสี่ด้าน ภายในกำแพงเมืองนครธมมีโบราณสถานที่สำคัญมาก รอบนอกของกำแพงมีคูน้ำยาวประมาณ 100 เมตรล้อมรอบอีกชั้นหนึ่ง พระราชวังและบ้านเรือนผู้คนอยู่ภายในกำแพงนี้ กลางกำแพงสี่ด้านมีทางเข้าหรือประตูเมือง ซึ่งมีอยู่ 5 ประตู ประตูทางทิศตะวันตก เรียกว่า ประตูตาเกา ประตูทางทิศเหนือ เรียกว่า ประตูโดฉนัง ประตูทางทิศใต้ เรียกว่า ประตูทะเลระดม ส่วนประตูทางทิศตะวันออกมี 2 ประตู คือ ประตูชัย ซึ่งถือเป็นประตูฤกษ์ ประตูชัยสำหรับกองทัพทหารขอมใช้ผ่านเข้าออกทำสงคราม ถัดไปเป็นประตูผี ใช้เป็นประตูสำหรับนำศพผู้ตายออกไปเผานอกเมือง ประตูเมืองทุกประตูจะประกบไปด้วยประติมากรรมลอยตัว แต่มีสภาพชำรุด มีเพียงประตูด้านทิศใต้ที่รับได้รับการบูรณะให้มีสภาพที่ค่อนข้างสมบูรณ์กว่าประตูด้านอื่น และเป็นเส้นทางที่นักท่องเที่ยวจะเข้าไปชมเมืองนครธมได้

เมื่อมองไปที่ซุ้มประตูทางเข้าด้านนี้ ซึ่งมี

นครธม

สะพานหินทอดข้ามคูน้ำก่อนเข้าประตูเมือง จะเห็นปฏิมากรรมลอยตัวรูปเทวดาสวมมงกุฎทางฝั่งซ้ายและเหล่าสุรณัณฑ์ตาโปนสวมศิราภรณ์นักรบประดับด้วยใบไม้อยู่ทางฝั่งขวา ข้างละ 54 คน ทั้งสองฝ่ายต่างยืนดูราวสะพานซึ่งเป็นลำตัวพญานาค 7 เศียร ซึ่งสะพานทั้งสองด้านคือ เศียรพญานาค 7 เศียร เป็นภาพเล่าเรื่องราวกวนเกษียรสมุทร เพื่อจะได้นำอมฤตมาดื่มกิน เพื่อความเป็นอมตะ ยอดชุมประตูทางเข้าจะเป็นภาพสลักของใบหน้าสี่เหลี่ยมเคลื่อนด้วยรอยยิ้มเปี่ยมความเมตตา ทำให้ผู้ที่พบเห็นไม่อาจจะละสายตาได้ง่าย ทั้งสี่หน้าสี่เศียรหันออกไปทั้งสี่ทิศ (สยาม เล้าเจริญ, 2547, หน้า 43-44) ทุกคนต้องผ่านชุมประตูภายใต้รูปใบหน้าอันงดงาม ในเขตนครธรรมมีปราสาทหินมากมาย แต่ที่มีลักษณะเด่นและเป็นที่จดจำของนักท่องเที่ยวคือ ปราสาทบายน

ปราสาทบายน

ประกอบไปด้วย ศาสนสถานหลายหลังเป็นสิ่งสำคัญ ปราสาทเหล่านี้สร้างอยู่บนฐานสูงล้อมรอบด้วยระเบียง 2 ชั้น และบนผนังระเบียงจะมีภาพสลักประกอบโดยรอบ (สยาม เล้าเจริญ, 2547, หน้า 49) ปราสาทบายนนี้ เป็นศูนย์กลางของอังกอร์ธรรมหรือนครธรรม เป็นสุดยอดของปราสาทเขมรในยุคเสื่อมคือ ในรัชกาลของพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 ยอดปราสาทขนาดยักษ์ ทุกหลังจะแกะเป็นเทพพักตร์ 4 หน้าหันออกไปทอดพระเนตรความเป็นไปและทุกซ

ปราสาทบายน

ซุขของประชาชนทั้ง 4 ทิศ ใบหน้าเหนียวยอดปราสาทบายนที่ปรากฏอยู่ทั่วทั้งปราสาทซ้ำๆ กัน ถึง 216 หน้า รวมทั้งที่โคปุระของกำแพงเมืองพระนคร เชื่อว่าเป็นใบหน้าของพระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวรการมีพระพักตร์ทั้ง 4 ทิศ มองทอดสายตาลงมายังที่ต่ำและรอยยิ้มที่เป็นสุข เพื่อสอดส่องดูแลทุกข์สุขของเหล่าพสกนิกรของพระองค์ให้อยู่เย็นเป็นสุข รอยยิ้มที่อ่อนโยนนี้ เรียกกันว่า “ยิ้มแบบบายน”

ปราสาทบันทายศรี

ปราสาทบันทายศรี เป็นปราสาทที่ถือว่างดงามที่สุดในประเทศกัมพูชา มีความกลมกลืนสมบูรณ์ เป็นปราสาทแห่งเดียวที่สร้างเสร็จมากกว่า 1,000 ปี แต่ลวดลายยังมีความคมชัดเหมือนสร้างเสร็จใหม่ๆ ปราสาทบันทายศรี สร้างใน พ.ศ.1510

ปราสาทบันทายศรี

โดยยัชฌูวราหะ ซึ่งเป็นพราหมณ์นักปราชญ์ในรัชสมัยพระเจ้าราเชนทรวรมันที่ 2 ตราบจนพระองค์เสด็จสวรรคตพระเจ้าชัยวรมันที่ 5 ซึ่งเป็นราชโอรสจึงขึ้นครองราชย์แทนตัว (ม.จ.สุภัทร ดิศกุล, 2546, หน้า 36) ปราสาทสร้างด้วยหินทรายสีชมพูดูสดใสไม่มีปราสาทใดเหมือน และมีขนาดเล็กลงทุกที่ เมื่อเข้าไปใกล้ปราสาทหลังกลาง หลังจากทีเข้าไปในบริเวณปราสาททางประตูทิศตะวันออก ซึ่งมีขนาดเท่ากับปราสาททั่วไปในสมัยนั้นแล้ว เมื่อเดินต่อเข้าไปในบริเวณถัดไปจะผ่านทางเดินที่มีขนาดเล็กลงทุกที่ จนกระทั่งต้องก้มตัวเข้าไปในปราสาทหลังกลาง

การที่ปราสาทขนาดเล็กเช่นนี้ รวมทั้งความมั่งคั่งอลังการของลวดลายเครื่องประดับทำให้กล่าวกันว่า ปราสาทบันทายศรีมีลักษณะดังเครื่องเพชรพลอย ลวดลายเครื่องประดับที่ปราสาทบันทายศรี สลักอย่างวิจิตร บรรจง อ่อนช้อย ลายคมชัด ดูมีชีวิตชีวา ภาพแกะสลัก ส่วนมากจะเป็นเรื่องราวในมหากาพย์รามายณะ (รามเกียรติ์) โคปุระของปราสาทบันทายศรีมีลวดลายงดงามมาก สลักเป็นรูปพระอินทร์ทรงช้างเอราวัณ ผ่านโคปุระชั้นนอก ซึ่งมีกรอบประตูไม้ใหญ่นักเข้าไป จะเป็นทางเดินปูลาดด้วยหินทราย สองข้างทางปักด้วยเสานางเรียงทำด้วยหินทรายเช่นกันห่างเป็นระยะๆ ถัดออกไปเป็นสระบารายขนาดเล็ก ซึ่งกินพื้นที่อ้อมไปถึงกลุ่มตัวปราสาทด้านใน ปราสาทบันทายศรีหรือที่ชาวเขมรเรียกว่า “บันเตย์เสรย” แปลว่า “บ้อมแห่งสตรี” ถ้าแปลตามภาษาสันสกฤตซึ่ง “ศรี” แปลว่า ความดีงามแล้วก็อาจจะแปล ได้ว่า “บ้อมที่สวยงาม”

ปราสาทขอมขมบาเค็ง

ปราสาทพนมบาเค็ง อยู่บนยอดเขาพนมบาเค็งใจกลางเมืองพระนคร หรือยโสธรปุระ สร้างในสมัยพระเจ้ายโสธรมณีที่ 1 ซึ่งครองราชย์ระหว่าง พ.ศ.1432-1453 ประกอบด้วย ปราสาท 5 หลัง บนฐาน 5 ชั้นสูง 13 เมตร ซึ่งแทนยอด 5 ยอดของเขาศรีสุเมรุ ปราสาทเล็กๆ อีก 60 หลัง สร้างขึ้นบนชั้นต่างๆ ของฐานที่มุมและสองข้างของบันไดทางขึ้น ที่เชิงฐานล้อมรอบด้วยปราสาทอิฐอีก 44 หลัง รวมทั้งหมด 108 หลัง ปราสาทแต่ละหลังเป็นที่ประดิษฐานคิวลิ่งค์ หมายความว่า เทวดาทั้งหมดที่ประทับอยู่ในปราสาทนั้นแสดงโดยคิวลิ่งค์ และเทวดานั้นคือ พระอิศวรนั่นเอง (ม.จ.สุภัทรดิศกุล, 2546, หน้า 6, 13)

ปัจจุบันปราสาทพนมบาเค็งอยู่ในสภาพทรุดโทรมลงมาก พบภาพสลักเพียงไม่กี่แห่ง เช่น ภาพนางอัปสรที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว แตกต่างจากศิลปะยุคอื่นๆ ตรงรายละเอียดของผ้าถุงที่มี

ปราสาทพนมบาเค็ง

จิบริบตัว อันเป็นลักษณะเฉพาะของศิลปะขอมแบบบาเค็ง แต่เป็นสถานที่ที่นักท่องเที่ยวส่วนมากให้ความสนใจขึ้นไปชมพระอาทิตย์ตกเหนือผิวน้ำบารายตะวันตกอันกว้างใหญ่ อีกทั้งยังสามารถเห็นทัศนียภาพในมุมสูงของปราสาทนครวัดได้ชัดเจนอีกด้วย

การขึ้นไปชมปราสาทพนมบาเค็งนั้น สามารถเลือกขึ้นได้ 2 ทางเส้นทางแรก คือ ทางตรง ซึ่งจะมีความชันและสูงมาก แต่ระยะเส้นทางสั้นกว่าเส้นทางที่ 2 คือทางช้าง ถ้าต้องการความสะดวกพร้อมชมบรรยากาศ ก็ขึ้นไปทางช้าง ซึ่งจะมีช้างให้เช่านั่งขึ้นไปบนยอดเขา ราคา 12 ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา แต่ไม่ว่าจะเลือกเส้นทางใดก็ตาม เมื่อถึงยอดเขาแล้ว จะต้องไต่บันไดที่แต่ละขั้นกว้างเพียงคืบ เวลาขึ้นต้องเอียงเท้าแล้วค่อยๆ ไต่ขึ้นไปทีละขั้นจนถึงฐานปราสาทชั้นบนสุด

ปราสาทขอมพระขรรค์

ปราสาทพระขรรค์ เป็นปราสาทที่พระเจ้าชัยวรมันที่ 7 ทรงสร้างขึ้น เมื่อมีชัยชนะเหนือกองทัพจาม เพื่ออุทิศพระราชกุศลถวายพระราช

ปราสาทพระขรรค์

บิดาของพระองค์ มีกำแพงล้อมรอบพื้นที่รูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าขนาด 700-800 เมตร มีประตูทางเข้าที่มีรูปสลักเทวดาและอสูรยุดนาอยู่สองข้างทางคล้ายกับที่นครธม ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะปราสาทแห่งนี้เคยเป็นที่ประทับของพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 มาก่อนสร้างเมืองนครธม ภายในปราสาทประธานมีเจดีย์ศิลาบรรจุพระบรมอัฐิของพระเจ้าธรณินทรวรมันที่ 2 พระราชบิดาของพระองค์ นอกตัวปราสาทมีฐานสูงซึ่งเคยบรรจุพระแสงขรรค์ชัยศรี จึงเรียกว่า "ปราสาทพระขรรค์" ปัจจุบันเก็บรักษาอยู่ที่พระราชวังหลวงกรุงพนมเปญ (ม.จ.สุภัทรดิศกุล (2546, หน้า 106)

ปราสาทตาพรหม

หม่อมเจ้าสุภัทรดิศกุล (2546, หน้า 104) ทรงแปลจากบทความของศาสตราจารย์ มาดแลน จิตอกกล่าวถึงปราสาทตาพรหมว่า คือ ราชวิหาร หรือวัดของพระราชินี ปัจจุบันเรียกว่า ปราสาทตาพรหมคือ "พระพรหมผู้เฒ่า" ได้รับการสร้างในปี พ.ศ.1729 โดยพระเจ้าชัยวรมันที่ 7 เพื่ออุทิศถวายแด่พระราช

มารดาเป็นวัดในพุทธศาสนาที่มีขนาดใหญ่โตมากกว่าสนามหลวงของไทย ตั้งอยู่กลางป่าและมีแมงไม้ปกคลุม ปราสาทหลังนี้มีรากไม้ขนาดมหึมาขึ้นปกคลุมหลังคาปราสาทหลายแห่ง ต้นไม้ใหญ่ที่ซ่อนไขไปตามแผ่นดินมีอยู่ 2 พันธุ์ คือ ต้นสะปงหรือต้นสำโรง และต้นสระเลาเป็นไม้ยืนต้น ซึ่งเป็นจุดสนใจที่นักท่องเที่ยวใฝ่ฝันอยากมาบันทึกภาพเก็บไว้ และยังคงเคยเป็นสถานที่ถ่ายทำภาพยนตร์เรื่อง Tomb Rider อีกด้วย

ปราสาทตาพรหม

จะเห็นได้ว่า ปราสาท และโบราณสถานสถานต่างๆ ในประเทศกัมพูชา ได้ถูกสร้างขึ้นอย่างวิจิตร บรรจง มีลวดลาย แกะสลักเป็นเรื่องราวทางศาสนา การสู้รบของพระมหากษัตริย์ในสมัยนั้นๆ และภาพที่เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันได้อย่างสวยงาม ยากที่จะหาชมได้ที่อื่น พร้อมทั้งความแข็งแกร่ง และมีขนาดใหญ่ แสดงให้เห็นถึงภูมิปัญญาที่ล้ำเลิศ ฝีมือทางศิลปะ ประติมากรรม และพลังแรงงานที่มหาศาลในการก่อสร้าง จึงกล่าวได้ว่าประเทศกัมพูชาเป็นประเทศหนึ่งที่เคยรุ่งเรืองและมีอำนาจสูงสุดมาแล้วในอดีตกาล

บรรณานุกรม

- ปราณี วงษ์เทศ. 2546. เมืองพระนคร นครวัด นครธม. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มติชน
- วินิจ รังผึ้ง. 2536. พฤษภาคม. นครวัด นครธม มหัทศจรีย์แห่งงานศิลป์. อนุสาร.
- สยาม เล้าเจริญ. 2550. นครวัดนครธม. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ พี เอส ที.
- สุภัทร ดิศกุล, ม.จ. 2546. ประวัติเมืองพระนครของขอม. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์มติชน.
- อัปสรและโคปุระ สี่วันในเสียมเรียบ.(2551).ค้นเมื่อ 3 เมษายน 2551, จาก <http://www.weekendhobby.com>

● ยุทธศาสตร์การแก้ปัญหาและพัฒนาเด็กและเยาวชนในสถานศึกษาพ.ศ.2550 - 2554
 ● สกศ.ร่วมองค์กรหลักทร.สานโครงการส่งเสริมคุณธรรมศีลธรรมในสถานศึกษา

ดร.อาร์ง จันทวานิช เลขาธิการสภาการศึกษา เปิดเผยว่า จากการติดตามสภาวะการณ์เสี่ยงของเด็ก และเยาวชนในสถานศึกษา พบว่า มีพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ต่างๆ เช่น การหนีเรียน เล่นการพนัน เสพสุราบุหรี่ยาเสพติด และที่กำลังเป็นปัญหารุนแรงคือ ติดเกม การก่อเหตุทะเลาะวิวาทและทำร้ายผู้อื่น และการมีเพศสัมพันธ์ ก่อนวัยอันควร กระทรวงศึกษาธิการโดยสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) จึงได้จัดทำยุทธศาสตร์การแก้ปัญหาและพัฒนาเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา พ.ศ.2550-2554 ซึ่งได้ผ่านความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีแล้ว

ยุทธศาสตร์ดังกล่าว ประกอบด้วย ยุทธศาสตร์เฉพาะสำหรับประเด็นปัญหาเร่งด่วน ดังนี้

1.ปัญหาการติดเกม มาตรการเร่งด่วนคือ ให้สถานศึกษาจัดตั้งโปรแกรมป้องกันเว็บไซต์ที่ไม่พึงประสงค์ ตรวจสอบร้านเกมและร้านอินเทอร์เน็ตรอบสถานศึกษาโดยแจ้งตำรวจช่วยกวดขัน สนับสนุนกิจกรรม/ชมรมให้เด็กและเยาวชนเลือกให้เหมาะสม

ตามวัย

2.ปัญหาการใช้ความรุนแรงและทะเลาะวิวาท มาตรการเร่งด่วนคือ การคัดกรองกลุ่มนักเรียน นักศึกษาที่มีพฤติกรรมเสี่ยงเพื่อให้ครูอาจารย์และผู้เกี่ยวข้องช่วยเหลือเป็นพิเศษ การกำหนดแผนและวิธีการป้องกันการก่อเหตุ การจัดตั้งเครือข่ายการแจ้งข่าวติดตามความเคลื่อนไหวของนักเรียน นักศึกษาอย่างใกล้ชิด ประสานงานอย่างจริงจังระหว่างครู อาจารย์ ตำรวจและผู้เกี่ยวข้องในการติดตามและเป็นสายตรวจพิเศษของตำรวจ

3.ปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน มาตรการเร่งด่วน คือ การให้ทุกสถานศึกษามีกฎระเบียบเรื่องหอพัก การห้ามดื่มสุราในหรือรอบสถาบัน การจัดกิจกรรมรณรงค์ค่านิยมทางเพศที่ถูกต้อง การสนับสนุนกีฬา สันทนาการ กิจกรรม/ชมรมให้นักเรียน นักศึกษาเลือกให้เหมาะสมตามวัย

สำหรับยุทธศาสตร์การแก้ปัญหาและพัฒนาเด็กและเยาวชนในภาพรวม มาตรการเร่งด่วนคือ ส่ง

เสริมพัฒนาครูอาจารย์แนะแนวในการพัฒนาปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเด็กและเยาวชนให้มีอาสาสมัครเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ส่งเสริมความประพฤติ นักเรียนนักศึกษา การสร้างและพัฒนาเครื่องมือคัดกรองปัญหานักเรียนนักศึกษาในหลายมิติ มาตรการระยะยาว จัดให้มีศูนย์การประสานงานส่งเสริมความประพฤตินักเรียน นักศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษา และในจังหวัด การพัฒนาระบบแนะแนวที่จะช่วยเหลือดูแลนักเรียนเป็นรายบุคคล การจัดให้การศึกษาวิจัยการศึกษารูปแบบพิเศษเพื่อเหยี่ยวยาและฟื้นฟู การจัดให้มีเครือข่ายส่งเสริมคุณธรรมนำความรู้ระดับจังหวัด ผลิตสื่อส่งเสริมสื่อมวลชนเพื่อการผลิตและพัฒนาสื่อเชิงสร้างสรรค์ ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาเด็กและเยาวชนในสถานศึกษา

ดร.อรรุณ จันทวานิช เปิดเผยว่า **กระทรวงศึกษาธิการให้ความสำคัญกับการส่งเสริมคุณธรรมและจริยธรรม โดยกำหนดเป็นหนึ่งในนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ** คือ พัฒนาหลักสูตร ปรับระบบการผลิตและการพัฒนาครูให้มีคุณภาพและก้าวทันการเปลี่ยนแปลงในยุคโลกาภิวัตน์ และการส่งเสริมคุณธรรม ศีลธรรมในสถานศึกษา ทั้งนี้ได้มอบให้สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา (สกศ.) เป็นเจ้าภาพหลักโครงการส่งเสริมคุณธรรมดังกล่าว โดยการดำเนินงานร่วมกับองค์กรหลักกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งได้กำหนดเป็น 3 ยุทธศาสตร์ 8 มาตรการในการดำเนินการในปีงบประมาณ 2551-2552 รวมทั้งเห็นหน้าดำเนินโครงการ กิจกรรมต่างๆ เพื่อรองรับแต่ละยุทธศาสตร์และมาตรการดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 พัฒนาหลักสูตรคุณธรรม ศีลธรรม/สาระการเรียนรู้ สื่อ นวัตกรรม และกระบวนการเรียนการสอนศาสนา โดยจัดให้มีโครงการกิจกรรมรองรับคือ โครงการพัฒนาแนวทางการปลูกฝังคุณธรรมและศีลธรรมในสถานศึกษา โครงการวิจัยและพัฒนาสื่อนวัตกรรมการปลูกฝังคุณธรรม โครงการพัฒนาโรงเรียนวิถีพุทธแบบ Coaching Team เพื่อพัฒนาบุคลากรระดับเขตพื้นที่การศึกษาให้เป็นหน่วยนำร่อง สนับสนุน ให้คำปรึกษาแก่โรงเรียนวิถีพุทธในแต่ละเขต โครงการจัดทำสื่อนวัตกรรมแห่งการเรียนรู้เพื่อชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

กิจกรรมอบรมจัดทำการ์ตูนส่งเสริมคุณธรรม กิจกรรมจัดทำสื่อเผยแพร่แนวทางหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง กิจกรรมสัมมนาผู้นำกิจกรรมเชียร/รับน้องใหม่เชิงสร้างสรรค์ กิจกรรมค่ายคุณธรรม กิจกรรมสร้างสรรค์คุณธรรมเยาวชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ปลูกฝังคุณธรรม ศีลธรรม ผ่านกิจกรรมศาสนกิจของแต่ละศาสนา อาทิ โครงการจัดระบบดูแลนักศึกษาอาชีวศึกษา จัดระบบครูที่ปรึกษาออนไลน์ เพิ่มช่องทางการสื่อสารระหว่างครูที่ปรึกษาและผู้ปกครองสร้างเครือข่ายไตรภาคีระหว่างผู้ปกครอง สถานศึกษาและสถานประกอบการ กิจกรรมเฝ้าระวังพฤติกรรมเสี่ยงนักเรียนนักศึกษา โครงการส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมเพื่อพัฒนาบัณฑิตไทย โครงการจัดทำแผนนโยบายปลูกฝังคุณธรรม ศีลธรรมในสถานศึกษา โครงการเสริมสร้างความเข้มแข็งโรงเรียนคุณธรรม เป้าหมายโรงเรียนในสังกัด ร้อยละ 10 ได้พัฒนาตนเองหลากหลายมิติ มีเครือข่ายโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำ 3,520 เครือข่ายร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้และโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำเพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่า 9,900 โรงเรียน โครงการคุณธรรมเยาวชน ไทยทำดีถวายในหลวง โครงการเสริมสร้างคุณธรรมนำความรู้สู่ชุมชน โครงการพัฒนาครูแกนนำเสริมสร้างคุณธรรม โครงการส่งเสริมนักศึกษา ด้านคุณธรรม ผ่านกิจกรรมลูกเสือ ค่ายนักศึกษา โครงการส่งเสริมการวิจัยพัฒนาและขับเคลื่อนระบบคุณธรรมนำความรู้และปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โครงการส่งเสริมมาตรฐานทางกฎหมายครู บุคลากรทางการศึกษา

ยุทธศาสตร์ที่ 3 ส่งเสริม ยกย่อง เชิดชูผู้มีคุณธรรมและศีลธรรมทั้งในและนอกสถานศึกษา อาทิ โครงการแผ่นดินที่คนดี โครงการคุณธรรมนำชีวิต โครงการยกย่องสถานศึกษาที่จัดกิจกรรมส่งเสริมคุณธรรม บ้าน โรงเรียน สถาบันศาสนา โครงการประเมินกำกับ ติดตามการพัฒนาโรงเรียนคุณธรรมชั้นนำ เพื่อให้ได้โรงเรียนชั้นนำ 9,900 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 25 ของโรงเรียนทั้งหมด โครงการเพิกถอนดีของสถาบันเพื่อสร้างเป็นต้นแบบ โครงการประกวดและยกย่องสื่อเสริมสร้างคุณธรรม กิจกรรมยกย่องเชิดชูเกียรติผู้มีคุณธรรมดีเด่น

๖๖...ความคิดนั้นสำคัญมาก ถือได้ว่าเป็นแม่บทใหญ่ของคำพูดและการกระทำทั้งปวง
กล่าวคือ ถ้าคนเราคิดดี คิดถูกต้องทั้งตามหลักวิชาและคุณธรรม
คำพูดและการกระทำก็เป็นไปในทางที่ดีที่เจริญ
แต่ถ้าคิดไม่ดี ไม่ถูกต้อง คำพูดและการกระทำก็อาจก่อให้เกิดความเสื่อมเสียหาย
ทั้งแก่ตัวเองและส่วนรวมได้... ๙๙

พระบรมราชาบาท

ในพิธีพระราชทานปริญญาบัตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วันพุธที่ 9 กรกฎาคม 2540

เพาะเห็ดครบวงจร...เกษตรทฤษฎีใหม่

นายบุญเลิศ ไทยทัตกุล
ครูภูมิปัญญาไทย ด้านเกษตรกรรม

จุดเริ่มต้น

ครูบุญเลิศเกิดในครอบครัวทำนาเลี้ยงสัตว์ ด้วยครอบครัวที่มีพี่น้อง 15 คน ต้องประสบปัญหาวิกฤตทางเศรษฐกิจ และพี่ชายคนโตได้ไปศึกษาการเพาะเห็ดที่ จ.เชียงใหม่อยู่ 7 วัน ก็ได้กลับมาเพาะเลี้ยงเห็ดเป่าฮื้อ สมัยนั้นกิโลกรัมละ 80 บาท อุปสรรคคือ ขายได้เฉพาะภัตตาคารเท่านั้น ทำให้ต้องมีขยายการสร้างตลาดใหม่ๆ โดยส่งออกไปยังต่างประเทศ ทั้งในรูปแบบทั้งก้อนเห็ดและดอกเห็ด ต่อมาก็มีคนเพาะเลี้ยงเห็ดมากขึ้น ทำให้เห็ดล้นตลาด ครูจึงได้มีการคิดค้นแปรรูปผลิตภัณฑ์ให้มีมูลค่ามากขึ้น

ในขณะที่เพาะเห็ดนั้น ครูได้เฝ้าสังเกตวงจรการเกิดเห็ด และได้ประยุกต์การเพาะเห็ดให้เหมาะสมกับธรรมชาติ และได้ตั้งกลุ่มผู้ปลูกเห็ดมีทั้งเห็ดแชมปิญอง เห็ดเป่าฮื้อ ส่งโรงงานอัดกระป๋อง จนมีชื่อเสียงในภาคเหนือ ต่อมา พ.ศ.2519 ครูได้กลับมาทำฟาร์มเห็ดที่ ศูนย์รวมสวนเห็ดบ้านอรัญญิก (ชุมชนคนรักเห็ด) ที่ ต.กระทุ่มล้ม อ.สามพราน จ.นครปฐม เพื่อจำหน่าย และการส่งออกต่างประเทศ

ต่อมาได้เข้ามารับใช้เบื้องพระยุคลบาท ด้วยกรเข้าไปทำหน้าที่เป็นครูที่ดูแลถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการเพาะเลี้ยงเห็ด ณ ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเพาะเลี้ยงเห็ดแบบครบวงจร มูลนิธิพระดาบส โครงการปลูกพระดาบส จ.สมุทรปราการ มีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเป็นประธานกรรมการกิตติมศักดิ์ และสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเป็นรองประธาน

ตั้งอยู่บนเนื้อที่ 467 ไร่ การดำเนินกิจกรรมการเกษตร เน้นเกษตรพอเพียง ครูจะสอนเรื่องการเพาะเห็ดแบบครบวงจร ส่วนหนึ่งของเกษตรทฤษฎีใหม่ แบ่งพื้นที่ออกเป็น 4 ส่วนด้วยกัน 10% ที่อยู่อาศัยทำฟาร์มเห็ดและปศุสัตว์ 30% แหล่งน้ำหลังจากฤดูฝนไปแล้ว 30% ปลูกข้าวพืชไร่ และ 30% ปลูกไม้ยืนต้น

การถ่ายทอดความรู้

ครูบุญเลิศ กล่าวว่า เห็ดในประเทศไทยมีทั้งหมด 30 ชนิด มีวงจรชีวิตสั้นในการเจริญเติบโตประมาณ 30

วัน หลังจากนั้นสามารถเก็บดอกไปขายได้ ต้องรดน้ำให้ความชื้น 3 เวลา หวังผลกำไรต่อ 3 เดือนขึ้นไป เห็ดทำให้ครอบครัวมีเงินใช้จ่ายหมุนเวียนได้เร็ว จึงได้แบ่งลักษณะและโครงสร้างของเห็ดออกเป็น 6 กระบวนการ ดังนี้

- 1.การเพาะเลี้ยงเชื้อเห็ด การเตรียมวัสดุ การตัดถ่ายเนื้อเชื้อเจริญ ตัดถ่ายวัน โดยมีห้องแล็บ หมอหนึ่งความดัน
- 2.การทำหัวเชื้อข้าวฟ่าง การต้มข้าวฟ่าง การนึ่งขวด การถ่ายวันลงข้าวฟ่าง โดยมีห้องแล็บ หมอหนึ่งความดัน
- 3.การทำก้อนเห็ด การนึ่งก้อนเชื้อเห็ด การต่อเชื้อเห็ด การบ่มก้อนของเส้นใย
- 4.การเปิดดอกเห็ด เป็นกระบวนการคุ้มทุนที่ได้คุ้มทุนและได้ประโยชน์สูงสุด สำหรับเกษตรกรมือใหม่ เพื่อศึกษาเรียนรู้วิธีการปลูกวิธีการกินอย่างไรให้อร่อย วิธีการศึกษาตลาดรอบบ้านในราคา กิโลกรัมละเท่าไร
- 5.การแปรรูปเห็ด กระบวนการถนอม

อาหาร เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าของเห็ด เช่น เห็ด สวรรค์ ข้าวเกรียบเห็ด น้ำพริกเผาเห็ด ไวน์เห็ด แหนมเห็ด เห็ดสวรรค์ เห็ดผัดขี้เมา คูกี้เห็ด เค้กเห็ด เห็ดแดดเดียว

6.การรีไซเคิลก้อนเห็ด นำก้อนขี้เลื่อยเก่ากลับมาใช้ใหม่ มาเป็นอาหารสัตว์ ทำปุ๋ยหมัก และทำเห็ดฟาง

ครูบุญเลิศได้ถ่ายทอดความรู้การเพาะเห็ดแบบครบวงจร ผ่านการจัดการศึกษาทั้ง 3 รูปแบบ ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย วิทยากรถ่ายทอดให้แก่ผู้เรียนในโรงเรียนกาญจนาภิเษก กลุ่มเกษตรกรทั่วไป กลุ่มพ่อค้าประชาชน ถ่ายทอดความรู้ให้แก่หน่วยงานภาครัฐ เอกชน กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มเกษตรกรและเครือข่ายการเพาะเลี้ยงเห็ดทั้งในประเทศและต่างประเทศ จะมีอยู่ด้วยกัน 3 หลักสูตร คือ

1.หลักสูตร 1 ปี (เรียนทุกวัน 3 เดือน) จัดการสอนให้กับลูกพระดาบส จะรับทุนจาก นายหลวง ไม่จำกัดเพศและวัย ไม่มีข้อผูกมัด มีที่อยู่ มีอาหาร และมีเบี้ยเลี้ยง จนจบหลักสูตร ก่อนจะได้รับการถ่ายทอดองค์ความรู้ทั้ง 6 กระบวนการ

2.หลักสูตรการเรียนลัด 5 วัน สำหรับกลุ่มเกษตรกร จะสอนสรุปหัวใจของการเพาะเลี้ยง จะมีการสอนทั้งภาคทฤษฎีและปฏิบัติ จะเน้นให้ทดลองซื้อก้อนเห็ดไปเปิดดอกและใช้วัสดุคอกที่มีอยู่ในครัวเรือนลงมือทำก่อน เพื่อให้เกิดความมั่นใจในอาชีพ ไม่ต้องลงทุนมากในขั้นเริ่มต้น จะไม่เก็บค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น มีที่พักให้ เว้นแต่ต้องหาอาหารทานเอง

3.หลักสูตรการศึกษาดูงาน ใช้เวลาศึกษา 3 ชั่วโมง เหมาะสำหรับผู้สนใจทั่วไป กลุ่มเกษตรกรที่จะทำอาชีพเสริม จะมีทั้งการสอน การบรรยาย ฝึกอบรม สาธิต ฝึกปฏิบัติจริง

ครูบุญเลิศ ได้แนะนำว่า คนที่คิดจะเริ่มปลูกเห็ดครั้งแรก ครูจะสอนในขั้นตอนที่ 4-6

ก่อนเพื่อให้ผู้เรียนได้เริ่มต้นประเมินการตัดสินใจเลือกที่จะทำเป็นอาชีพต่อไปหรือไม่ สำหรับการเพาะเห็ดสามารถปลูกได้ทุกภาคของเมืองไทย และจะเริ่มต้นเพาะเห็ดในตระกูลนางรมก่อน ซึ่งจะปลูกง่าย เช่น เห็ดนางรมฮังการี (การเจริญเติบโต 20-25 วัน ราคา 50 บาทต่อกิโลกรัม) เห็ดนางรมภูฐาน เห็ดยานางิ (การเจริญเติบโต 30 วัน ให้ผลผลิต 2 ปีจะทิ้งก้อน ราคา 300 บาทต่อกิโลกรัม) และเห็ดขอนขาว เห็ดนางนวล เป็นต้น นอกจากนี้มีเห็ดโคนญี่ปุ่น เห็ดเป่าฮื้อ(การเจริญเติบโต 40-50 วัน ให้ผลผลิต 6 เดือนจะทิ้งก้อน ราคา 80 บาทต่อกิโลกรัม) เห็ดหลินจือ เห็ดตีนแรด

ภายในโครงการพระดาบส จ.สมุทรปราการ ยินดีที่จะฝึกอบรมวิชาชีพให้กับผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา เพื่อสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้กับตนเองและครอบครัว นอกจากเปิดสอนการเกษตรเรื่องการเพาะเห็ด ได้แก่ เห็ดนางรมฮังการี เห็ดนางรมภูฐาน เห็ดยานางิ เห็ดขอนขาว เห็ดเป่าฮื้อ เห็ดหลินจือ เห็ดตีนแรดแล้ว ยังมีกิจกรรมการปลูกพืชไร้ดินไฮโดรพอนิกส์ ปลูกผักผลไม้สมุนไพรรักษาโรค เลี้ยงวัวขุน เลี้ยงปลาสดบางบ่อ กุ้งขาวบ่อปิดปลานิล การประมง สวนแก้วมังกร กล้วยไม้ ไม้ดอกไม้ประดับ ผลิตไบโอดีเซล กังหันลมไฟฟ้า การใช้พลังงานทดแทน วิชาช่างไม้เครื่องเรือน อีกด้วย

ครูบุญเลิศ กล่าวเพิ่มเติมว่า สำหรับผู้สนใจและพร้อมที่จะมาศึกษาแหล่งเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านการเกษตรตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ติดต่อได้ที่ โทร.089-113-6389 ศูนย์การเรียนรู้ชุมชนลูกพระดาบส โครงการลูกพระดาบส 89 หมู่ 14 ต.บางปลา

อ.บางพลี จ.สมุทรปราการ 10540 โทร.02-317-9241 , 02-325-2035-8 , 02-441-0467

เศรษฐกิจพอเพียง

ครูบุญเลิศ กล่าวถึงเรื่องของหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงว่า ไม่ว่าคุณจะทำอาชีพอะไรก็ตาม ขอให้ยึดหลัก 3 ห่วง 2 เงื่อนไข คือ หลักการพึ่งพาตนเองแบบค่อยเป็นค่อยไป สอดคล้องกับแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หลักความพอประมาณ ความพอดี ไม่น้อย ไม่มากจนเกินไป คำนึงถึงศักยภาพของตนเอง ยึดหลักประหยัดเรียบง่ายและได้ประโยชน์สูงสุด หลักความมีเหตุผล การตัดสินใจอย่างพอเพียง อย่างมีเหตุผล มีวิชาการจริง แต่ไม่ทิ้งภูมิปัญญาท้องถิ่น และหลักการมีภูมิคุ้มกัน การเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นในอนาคต มีการวางแผนระยะยาว มีเงินออมไว้ ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม ส่วนเงื่อนไข คือ ความรู้ที่ตนเองจะทำ และการทำธุรกิจนั้นจะต้องมีคุณธรรม ความซื่อสัตย์ มีความอดทน ความเพียร และใช้สติปัญญาในการดำรงชีวิต

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว กล่าวไว้เมื่อปี พ.ศ.2540 ว่า การจะเป็นเสือนั้นไม่สำคัญ แต่สำคัญอยู่ที่ว่า เราจะต้องมีเศรษฐกิจพอเพียง คำว่าพอเพียงหมายถึง ขอให้ทุกคนรู้จักนำเอาองค์ความรู้ของตน แบ่งเป็น 1 ใน 4 แบ่งออกมาเป็นส่วนๆ แล้วค่อยๆ นำไปทำทีละส่วน จะสามารถทำให้ครอบครัว/องค์กรนั้นอยู่ได้ ผมจึงได้นำเอาหลักตรงนี้มาประยุกต์การเพาะเห็ด โดยแบ่งเป็นขั้นตอนว่าขั้นตอนใด ปฏิบัติอย่างไร ใช้งบเท่าไร เหมาะกับใคร เช่น

ขั้นตอนที่ 1 เครื่องทำหัวเชื้อใช้งบประมาณเป็นแสน ถ้าซื้อ 1 ขวดราคา 300 บาท

ขั้นตอนที่ 2 เหมือนขั้นตอนที่ 1

ขั้นตอนที่ 3 เหมาะสำหรับกลุ่มเกษตรกรที่เพาะเห็ดเป็นแล้ว เป็นการลดต้นทุนการผลิต

ขั้นตอนที่ 4 เหมาะสำหรับกลุ่มเกษตรกรที่เริ่มสนใจเพาะเห็ดให้ศึกษาปฏิบัติตรงนี้ก่อน เป็นกระบวนการคุ้มทุนที่สุด การซื้อก้อนเห็ด ก้อนละ 6 บาทนำไปเปิดดอก เป็นขั้นตอนการตัดสินใจได้ว่า จะขยายกำลังการผลิตได้หรือไม่ โดยการซื้อก้อนเห็ดมาเปิดเพิ่มหรือถ้าไม่น่าสนใจสามารถเลิกได้โดยไม่เสียผลประโยชน์ หวังผลกำไร 3-6 เดือน

ขั้นตอนที่ 5 เป็นกระบวนการถนอมอาหาร นำเห็ดมาแปรรูป เพื่อเพิ่มมูลค่าเห็ด

ขั้นตอนที่ 6 นำก้อนเห็ดเก่ามาพัฒนาเพื่อเพิ่มมูลค่า

จากการที่ ครูบุญเลิศ ไทยทัตกุล นำความรู้ด้านเกษตรกรรมที่ตนศึกษา ค้นคว้า เพาะเห็ดแบบครบวงจร ตั้งแต่การผลิต จำหน่ายแปรรูปทั้งคาวหวาน จนประสบความสำเร็จ นำเศษวัสดุเหลือใช้ในท้องถิ่น เพื่อลดต้นทุนให้แก่เกษตรกร และได้ถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้อื่น จนสามารถนำไปปฏิบัติเป็นประโยชน์โดยรวมแก่สังคม จึงได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติจากสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ให้เป็นครูภูมิปัญญาไทย รุ่นที่ 3 ด้านเกษตรกรรม ประจำปี พ.ศ.2546 เพื่อทำหน้าที่ถ่ายทอดภูมิปัญญาในการจัดการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ตามนัยแห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545